

Frankelandgroep

nieuws

editie 4 - 2022

Op reis zonder koffer

Bewoners in beweging

Starters in de zorg

Colofon

Jaargang 14, nummer 4 - 2022

Oplage 3.800 stuks

Frankelandgroep Nieuws is een uitgave voor bewoners en cliënten van Frankeland, Harg-Spaland, Jacobs Gasthuis, Schiewaegh, Vaartland en Thuiszorg Ouderen Frankelandgroep.

Frankelandgroep Nieuws verschijnt zes keer per jaar. Het volgende nummer verschijnt op 15 oktober.

Hoofdredacteur Astrid Boonstoppel

Redactiesecretaresse Diana Snoek

Redactieleden Rob Besseling, Annelies van Breukelen, Marlies Engel, Natasja Heij, Carien Kemink, Elly Kramer, Coen Meeder (fotograaf), Jacqueline van der Pijl en Janneke Warmolts.

Met dank aan allen die aan deze editie hebben meegewerkt.

Vormgeving DTPat - Patrick Mostert en Atlantis Creative

Coverfoto Coen Meeder

Redactieadres

Frankelandgroep Nieuws

Sint Liduinastraat 10

3117 CS Schiedam

010 - 426 49 25

fgn.redactie@frankelandgroep.nl

Inleveren van kopij

Kopij voor de volgende editie kan worden gemaild of worden ingeleverd bij het secretariaat van Frankeland, t.a.v. Diana Snoek.

Dit kan vanaf nu al, maar de uiterlijke inleverdatum is **maandag 5 september**. Kopij die na deze datum wordt ingeleverd, kan niet meer worden geplaatst. De redactie behoudt zich het recht voor inzendingen te weigeren of in te korten.

Prijspuzzels

De oplossing van de prijspuzzels kunt u naar ons [mailen](mailto:fgn.redactie@frankelandgroep.nl) of in een envelop inleveren bij de receptie van uw locatie t.a.v. Redactie Frankelandgroep Nieuws.

Alles over het varend corso

11

Planten die tegen een stootje kunnen

34

In deze editie

Voorwoord	4
Uitkomsten cliëntenraadpleging bij bewoners	6
Starters in de zorg	8
ZorgkaartNederland in beeld	10
Welkom in 'De Kombuis'	16
Gedicht	17
Exposities	18
De werkdag van ...	20
Genieten in Rockanje	23
Vrijwilligerscafé editie 2	24
Column Natasja	28
Zwerfbieb	29
Zoetheit in de tuin	29
Knappe koppies	30
Knutselen op hoog niveau	31
Geen kinderspel	32
In de watten gelegd	37
Afscheid en rouw: verhuizen	38
Voorjaarsmarkt	40
Vader en zoon	42
Gemeentearchief Schiedam	44
Podia uitgelicht	48
Wereldwijd smullen tijdens de Dag van de Zorg	50
Agenda Alzheimer Café en Parkinson Café	52
Column uit de thuiszorg	54
Weezer & Weezer	56
Stakeholder aan het woord	59
Op pad met de rolstoelfiets	61
Op bezoek bij de giraffen	62
Liefde is ...	64
Om even bij stil te staan ...	66
Roze Salon	67
Op de koffie bij ...	68
Eten en drinken bij de Frankelandgroep	72
Smaakcentrum	75
Oog op de natuur	76
Onze 'Herman de vlaggeraar'	79
My first love	80
Weer zorgeloos op vakantie	82
Koeien en cake op de zorgboerderij	84
Samen eten, leuke ontmoetingen	85
Prijspuzzels	86

Voorwoord

Aan alles komt een einde

Door Minke de Jong, directeur zorg Frankeland, Jacobs Gasthuis, Thuiszorg Ouderen Frankelandgroep

Niet echt een vrolijke titel, maar ik schrijf nu voor de laatste keer het voorwoord in dit magazine. De reden is dat ik per 1 september met pensioen ga. Na 45 jaar fulltime werken in de ouderenzorg vind ik het wel tijd om te stoppen.

In de ouderenzorg is in al die jaren veel veranderd. Vroeger hadden wij het over bejaarden, nu over ouderen. Toen ik startte in het verpleeghuis lagen de bewoners nog met tien anderen op een zaal, dat kun je tegenwoordig niet meer bedenken. Nu heeft iedereen gelukkig een eigen appartement met een eigen badkamer. Wij hadden vroeger een schrifte waarin bijzonderheden van bewoners stonden; als je vrij was geweest hoefde je alleen dat schrifte maar te lezen en dan was je weer op de hoogte. Tegenwoordig heeft iedereen een eigen dossier en kun je als familie op je telefoon of computer zien wat er allemaal speelt bij je familielid.

In het verpleeghuis waar ik werkte was iedere dag een mis en werkten er nonnen van de orde Jezus, Maria, Jozef met een echte moeder-overste. Zij was het afdelingshoofd. De nonnen woonden intern in een heel klein kamertje op zolder, één van hen hield zelfs nog vogeltjes in die kleine kamer. Ik denk hier met veel plezier aan terug.

Ook waren er amper hulpmiddelen die het werk van de verpleging verlichtten zoals tilliften, incontinentiemateriaal en verzorgd wassen. De verpleging was jong, bijna allemaal twintigers (behalve de nonnen), over het algemeen stopte men met werken als er kinderen kwamen. Nu zijn de teams van alle leeftijden met veel parttimers.

Andere tijden, maar wat volgens mij niet is veranderd, is de betrokkenheid en de liefde voor het vak: zorgen voor ouderen. Binnen de Frankelandgroep zie ik elke dag personeel dat zijn uiterste best doet om het verschil te maken voor bewoners.

Wat ook veranderd is sinds de laatste tijd, is de arbeidsmarkt. Je leest het in alle kranten, overal zijn personeelstekorten. Op Schiphol, in de horeca, de bouw, het onderwijs etc. Wij hebben binnen de Frankelandgroep gelukkig nog geen personeelstekort. Om dit in de toekomst zo te houden zijn wij gestart met een project voor zij-instromers. Hier was veel belangstelling voor. Verderop in het magazine kunt u hier van alles over lezen.

Toen ik in 1977 startte waren er alleen beroepskrachten, pas jaren later kwam de vrijwilliger in het verpleeghuis. Wat een verrijking! De buitenwereld kwam meer binnen. Wat zou er een kleur en geur verdwijnen als er geen vrijwilligers meer waren! Voor deze vrijwilligers is er Frankelandgroepbreed een nieuw en succesvol initiatief gestart: het vrijwilligerscafé. Een verslag van de tweede bijeenkomst is in dit magazine te lezen.

Ik heb in de afgelopen 45 jaar altijd met veel plezier gewerkt. Met veel leuke collega's, in een goede werksfeer. Ook heb ik leuke contacten gehad met familie en bewoners. Dank u wel allemaal hiervoor. Veel gezondheid en geluk. Het gaat u goed.

Uitkomsten cliëntenraadpleging bij bewoners

Hoe beoordelen bewoners onze zorg- en dienstverlening?

Door Els Nauta, hoofd kwaliteit en communicatie

Onderzoeksbureau Facit heeft in de maanden juni en juli 2022 onderzoek gedaan naar de ervaringen van bewoners en vertegenwoordigers zorg met onze zorg- en dienstverlening. Bewoners en vertegenwoordigers konden over meerdere thema's hun mening geven. U kunt hierbij denken aan thema's als afspraken en overleg, communicatie, contact met medewerkers, deskundigheid, woon- en leefomstandigheden, activiteiten/welzijn en maaltijden.

Bewoners met een lichamelijke aandoening zijn door medewerkers van Facit geïnterviewd en hebben in dit gesprek kunnen vertellen over hun ervaringen.

De respons was 63% (184 bewoners zijn benaderd voor een interview en met 114 bewoners kon een interview worden gehouden).

Vertegenwoordigers zorg van bewoners met dementie hebben thuis een vragenlijst ontvangen; dit onderzoek loopt nog. Wij verwachten u hier in de volgende editie van Frankelandgroep Nieuws meer over te kunnen vertellen.

De NPS-score (Net Promotor Score)

Op de vraag 'Zou u de Frankelandgroep bij uw vrienden en familie aanbevelen?' konden de geïnterviewde bewoners een cijfer geven op een schaal van 0 (zeer waarschijnlijk niet) tot 10 (zeer waarschijnlijk wel). In de tabel onderaan ziet u het percentage bewoners dat een 8, 9 of 10 voor de Frankelandgroep heeft gegeven. Zij worden de 'promotors' genoemd.

Top 3 positieve ervaringen van bewoners (Frankelandgroep totaal)

- 98% van de geïnterviewde bewoners ervaart privacy en voelt zich veilig binnen de locatie.
- 92% van de geïnterviewde bewoners vindt dat de locatie voldoende activiteiten organiseert.
- 91% van de geïnterviewde bewoners ervaart dat zorgmedewerkers hun gezondheidsklachten serieus nemen.

Minst positieve ervaringen van bewoners (Frankelandgroep totaal)

- 58% van de geïnterviewde bewoners ervaart te weinig personeel in huis. Dit aandachtspunt herkennen we zelf ook. Het coronavirus heeft inmiddels ruim twee jaar een grote impact op ons als organisatie en het ziekteverzuim onder medewerkers. Dit resulteert in wisselende bezetting op zorgafdelingen. Daarnaast gaan we nader onderzoeken wat maakt dat bewoners dit zo ervaren.
- 45% van de geïnterviewde bewoners ervaart dat zij onvoldoende informatie van de Frankelandgroep krijgen over wat hun rechten zijn (of geven aan zelf niet te weten wat hun rechten zijn). Denk hierbij aan informatie over mogen meebeslissen over de zorg en behandelingen en wat te doen bij onvrede/klachten. Met dit aandachtspunt gaan we verder aan de slag.

Conclusie

Over het algemeen gesproken zijn de geïnterviewde bewoners (zeer) tevreden met onze zorg- en dienstverlening. Onderwerpen zoals maaltijden (smaak van de maaltijden, sfeer tijdens de maaltijden), omgang met elkaar, schoonmaak, bejegening, kwaliteit van de medewerkers en inspraak worden door de geïnterviewde bewoners als positief ervaren. Daar zijn we uiteraard blij mee. We blijven ons inzetten om dat zo te houden!

Locatie	Percentage promotors 2022
Zorgcentrum Frankeland (Liduinahof)	67%
Verpleeghuis Frankeland	77%
Harg-Spaland	63%
Jacobs Gasthuis	93%
Schiewaegh	63%
Vaartland	92%
Frankelandgroep totaal	74%

Starters in de zorg

Door Annelies van Breukelen, redacteur

We weten het allemaal: het wordt steeds lastiger om geschikt personeel te vinden voor de zorg. Er zijn zelfs al verpleeghuizen in Nederland die afdelingen hebben gesloten omdat ze gewoonweg het personeel niet hebben om cliënten te verzorgen. Zo ver wil de Frankelandgroep het uiteraard niet laten komen. Daarom is er een nieuwe manier van opleiden ontwikkeld onder de noemer: Starters in de zorg.

Ik spreek hierover met de initiatiefneemster en manager van het Leer- en Ontwikkelcentrum van de Frankelandgroep, Linda Nijgh. In al die jaren dat Linda zich bezighoudt met leren en ontwikkelen hoorde zij regelmatig uitspraken langskomen als: "ik zou wel in de zorg willen werken maar ik heb het juiste papiertje niet," of: "ik ben al zó lang uit de schoolbanken, ik zou wel willen maar ik ben bang dat ik het niet meer kan," of: "ik werk al in de zorg, maar krijg op mijn huidige plek geen kans om verder te leren," en ga zo maar door.

Linda dacht: daar moeten wij iets mee. Wij moeten meer doen om mensen een kans te geven om te gaan werken in de zorg. Mét meer aandacht en begeleiding, mét elkaar, op één locatie, een erkend diploma behalen. En hier bleek veel behoefte aan te zijn. Want na een oproep op sociale media stroomden al snel maar liefst 80 brieven binnen.

Unieke kans

Dat zoveel mensen gelijk zo enthousiast waren kan ik mij wel voorstellen, want het is echt een unieke kans die de Frankelandgroep deze starters in de

zorg biedt! De starters krijgen een contract van 32 uur per week en de eerste vijf weken hoeven ze daar niet eens voor te werken. Althans, niet in de zorg! De eerste vijf weken krijgen zij namelijk eerst heel veel verschillende lessen: over goede voeding, de juiste communicatie en de benadering van cliënten, tiltechnieken, hygiënisch werken, enzovoort. In week vier en vijf mogen zij vervolgens op de afdeling komen kijken, hoe de zorg er in het echt aan toe gaat.

Na deze vijf weken starten ze met de opleiding Helpende Zorg en Welzijn en gaan ze werken op een zogenoemde 'ontwikkelafdeling'. Een ontwikkelafdeling is een afdeling waar een gewone personele bezetting is en waar deze leerlingen extra bij komen. Voor deze eerste groep starters in de zorg zijn dit drie afdelingen in Vaartland. En dat is geweldig voor iedereen! De leerling krijgt zo alle ruimte om in zijn of haar eigen tempo zich goed te ontwikkelen in de nieuwe rol, voor de cliënten is het geweldig dat er meer tijd en aandacht voor hen is en voor de andere collega's is het natuurlijk ook geweldig, want vele handen maken licht werk.

Misschien bent u al gaan rekenen, 80 aanmeldingen / 3 ontwikkelafdelingen = ruim 25 nieuwe medewerkers per afdeling? Nee sorry, ik sloeg even wat informatie over. Van de 80 belangstellenden zijn er uiteindelijk 20 starters in de zorg geselecteerd. In mei 2022 startte deze eerste enthousiaste groep (zie foto, red.) en er staat al een groep van 21 geselecteerde nieuwe leerlingen te popelen om te starten in september. Ook volgend jaar zal in het voorjaar en het najaar weer een nieuwe groep starten.

Aandacht en begeleiding

Linda heeft er alle vertrouwen in dat onze leerlingen zich op deze manier niet alleen goed kunnen ontwikkelen, maar dat er ook gelijk verbinding

ontstaat met onze organisatie. Aandacht en begeleiding staan tenslotte voorop. En op de ontwikkelafdelingen waar zij zeven maanden blijven, wordt deze luxe gecreëerd.

Toch krijgen zij het niet cadeau. Gelukkig hoort Linda ook echt van de deelnemers dat zij ervoor gaan. Met zijn allen naar de eindstreep om in januari hun diploma te mogen ophalen. Dan is de Frankelandgroep weer 20 gediplomeerde Helpenden (niveau 2) rijker die ook nog eens door mogen leren voor Verzorgende IG (niveau 3) op alle locaties. Aan hun enthousiasme en motivatie zal het zeker niet liggen!

ZorgkaartNederland in beeld

Door Els Nauta, hoofd kwaliteit en communicatie

De Frankelandgroep krijgt regelmatig via ZorgkaartNederland.nl waarderingen binnen van bewoners, familieleden en cliënten uit de thuissituatie. ZorgkaartNederland is de grootste ervaringsite voor de gezondheidszorg waar mensen hun ervaringen met de zorg met anderen kunnen delen.

Belangstellenden kunnen zich, op basis van deze waarderingen, oriënteren op bijvoorbeeld een hulpverlener of zorginstelling en daarmee een keuze maken.

We zijn blij met deze waarderingen en houden u graag per kwartaal op de hoogte van de 'cijfers'.

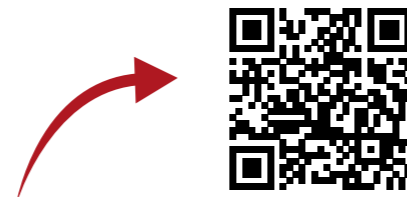
Waarderingen tweede kwartaal 2022

	Aantal waarderingen	Gemiddeld cijfer tweede kwartaal 2022	Gemiddeld cijfer (vanaf 2019)
Frankeland	9	9,4	9,2
Harg-Spaland	10	8,8	8,9
Jacobs Gasthuis	1	8,8	9,2
Schiewaegh	6	8,2	8,7
Vaartland	3	10	9,5
Thuiszorg Ouderen Frankelandgroep	4	9,0	9,0

Wilt u ook een waardering voor de Frankelandgroep plaatsen?

Dat kan! Ga naar www.zorgkaartnederland.nl en klik op de homepage op de button 'Schrijf een waardering'. Of gebruik de QR-code hiernaast.

Als u hulp kunt gebruiken bij het plaatsen van een waardering, neem dan gerust contact op met onze afdeling kwaliteit en communicatie, tel. 010 - 4264925.

U kunt ook de QR-code gebruiken om uw waardering te geven.

Vaartland bij het varend corso

Door John Kramer, vrijwilliger

Op vrijdag 24 juni kwam het varend corso weer richting Vlaardingen. De deelnemers, de schippers, vrijwilligers en organisatie stonden te trappelen om weer met het corso op pad te gaan.

Lekker zacht weer, heerlijke muziek, dans en natuurlijk wonderschone corsoboten, maakten het varend corso een groot succes. Dit jaar had men gekozen voor een passend thema: 'Finally Showtime!'. In totaal streden er 40 boten mee om de prijzen. De boten waren te onderscheiden in de volgende categorieën:

Corsoboten

Corsoboten zijn veelal platte westlanders, van oudsher het transportmiddel waarmee de tuinbouwproducten naar de veiling werden gebracht. In lengte variëren ze tussen de 7 en 15 meter, zo'n 2 meter breed en hebben een diepgang van 60

tot 80 centimeter. Op deze boten wordt een decor gemaakt dat wordt afgemaakt met een arrangement van bloemen en planten en groenten op een dusdanige wijze dat door decor en product weinig meer van de boot is te zien. Het geheel moet passen bij het jaarthema en de gekozen titel.

Zeilende Westlanders

Zeilende Westlanders zijn historische en statige schepen, voorzien van luiken, een beweegbare mast en zwaarden aan de zijkant. Op deze boten bestaat de aankleding uit een arrangement van bloemen, planten en groenten die de boot in zijn karakteristieke waarde laat.

Blooming Battle

Mbo-leerlingen varen mee namens hun vakschool en strijden mee om de eer met het mooiste arrangement. De leerlingen krijgen een vlet tot hun beschikking en krijgen als onderdeel van hun studie de opdracht hier een corsowaardige boot van te maken.

Jeugdcorso

Dan zijn er ook nog de jongste deelnemers. Ook zij kunnen met elkaar de strijd aangaan binnen het jeugdcorso. Meerdere slepertjes met elk een drietal vletjes erachter vormen een bijzonder onderdeel binnen het corso, waarbij de jongste jeugd zijn of haar creativiteit kwijt kan.

Tevens varen er ook nog een aantal vaartuigen mee, zoals boten die onderdeel uitmaken van de organisatie, reclameboten en flyerboten. Al met al een fraai bontgekleurd spektakel. De stoet zorgt voor vier dagen spektakel op het water. De routes gaan vanuit het Westland onder meer door Den Haag, Delft, Rijswijk, Midden Delfland, Westland, Maassluis en Vlaardingen.

Gelukkig ook weer in Vlaardingen en daar moest Vaartland natuurlijk weer bij zijn. Dus stonden er om half twee in Vaartland een flink aantal bewoners, familieleden van de bewoners en vrijwilligers klaar om op pad te gaan naar de Vlaardingse Vaart.

Aan de rolstoelen hing een tasje met iets te drinken én voor als het nodig zou zijn een poncho. Op een reserverolstoel werden een aantal dozen met koeken gezet, zodat we ook nog iets te knabbelen hadden.

In een flinke optocht gingen we op weg naar Watersportvereniging Callenburgh, een wandeling van een half uur. De watersportvereniging was ook dit keer weer onze gastheer. Daar konden we ongestoord langs de vaart genieten van het corso en gelukkig had een vrijwilliger in de afgelopen dagen flink wat begroeiing langs de oever gekortwiekt zodat iedereen een mooi zicht had op het water.

De eerste boten zouden om 14.30 uur voorbij komen, dus we waren ruimschoots op tijd. Helaas was er een oponthoud van meer dan een kwartier. Maar we zaten droog en comfortabel en in gezelschap duurt wachten meestal niet zo lang. Om de tijd wat te doden begon Monique maar vast met het uitdelen van de koeken. Dus voordat het spektakel begon was de koek al op, zou je kunnen zeggen.

Toen zagen we eindelijk de eerste boot aankomen, maar dat bleek een klein bootje te zijn met verkenner, althans dat stond op een bordje op het bootje. Er stond wel een bosje bloemen voorop het bootje, vermoedelijk om het publiek vast in stemming te brengen, maar dat konden we moeilijk een spektakelstuk noemen. Daarna kwam er een bootje van de organisatie die ons vertelde dat de boten op de terugweg ook aan onze kant voorbij zouden komen en dat we er vooral volop van moesten genieten.

Langzamerhand hoorden we in de verte wat tromgeroffel dat steeds dichterbij kwam. Zou het dan toch? Jawel, het bleek het begin van een bonte stoet boten die aan ons voorbij zou trekken.

Zo zagen we een boot met een showband erop, een boot met showgirls en boten met diverse koren. Met enig afwijkend kabaal voer er één in de kleuren rood, geel en zwart met de naam Formule Max. Over welke Max zou dat nou gaan?

Zelfs de Erasmusbrug zagen we voorbij varen, wat toch een vreemd gezicht was. Over vreemd gesproken; er was een boot met Romeins vermaak, een met Sister Act en er was er zelfs een met Elvis aan boord, althans, van een afstand leek hij erop. Op een van de boten van het jeugdcorso zagen we een andere King, namelijk de Lion King.

Een van de grootste spektakelstukken was boot nr. 40 met het Zomercarnaval. Echt last but not least dus en helemaal volgens thema 'Finally Showtime!'. Tussendoor merkte er een ander bootje bij ons aan. Een heuse nar kwam collecteren voor het corso onder het motto 'Een duit voor een schuit' en daar werd door velen gehoor aan gegeven.

Uiteraard waren (bijna) alle boten prachtig gedecoreerd met bloemen, groenten en fruit. Tja, er komt heel wat moois uit het Westland, dat bleek maar weer.

De prijswinnaars

Bij de commerciële deelnemers won de boot getiteld Aardwarmte. Bij de niet-commerciële deelnemers ging de de boot 'Encanto' er met de winst vandoor. Bij het Kindercorso in de categorie tot 11 jaar wonnen de Lion Kids met hun boot de Lion King en in de categorie tot 16 jaar wonnen de Showgirls met de Rapunzel-boot.

Het was voor iedereen genieten geblazen en gelukkig waren de weergoden ons goed gezind. Ondertussen waren er al flink wat boten op de terugvaart voor de tweede keer aan ons voorbij gegaan en werd het voor ons tijd om weer richting Vaartland te gaan.

Als toetje zagen we op de brug de Twist nog de laatste schepen onder ons doorvaren als een waardig afscheid van het geboden spektakel!

“Oh, u bent de interviewer?”

Door Rob Besseling, redacteur

Team Welzijn in Schiewaegh had twaalf bewoners warm weten te maken mee te gaan om in Vlaardingen het varend corso te gaan bekijken. Het had niet veel moeite gekost: dit uitstapje doet het goed.

Gebak

Gerard, de echtgenoot van activiteitenbegeleider Everien, was vooraf naar de waterkant van de Vlaardingse Vaart gegaan en had op het verhoogde deel een stukje met rood-wit lint afgezet. Genoeg om daar alle klapstoelen en rolstoelen te kunnen neerzetten.

En toen de groep van twaalf zich daar goed en wel had genesteld ging Faith, de stagiaire in het team, rond met witte (gebaks)doosjes vol met lekkernijen die het keukenteam aan haar had meegegeven om uit te delen. Daar had iedereen wel zin in! In de Frankelandgroepbus hadden diverse dames uit de groep al met elkaar uitgewisseld dat ze het in Schiewaegh naar hun zin hebben.

Zo ook mevrouw Van Buuren. Zij woont er pas drie weken, vertelde ze mij en ze komt uit Leidschendam. Toen ik haar vroeg hoe het met haar gaat antwoordde ze met een grote glimlach: “Oh, u bent de interviewer? Ik heb het heel erg naar mijn zin. En ik word goed verzorgd. Leuk dagje uit.” Andere interesses waarover ze sprak waren mandala tekenen en bingo. “De mensen van team Welzijn zijn heel creatief, bijvoorbeeld met de schildertechnieken die ze ons leren.” Daarom zit ze op de schilderclub op maandagochtend, vertrouwde ze mij toe.

Geluid

Tegen 14.30 uur klonk er een steeds harder geluid in de verte. De hoofden van de groep draaiden een voor een langzaam naar rechts om de eerste beelden van het corso te kunnen opvangen. Een kwartiertje later keken we naar de bootjes waarop de prachtige bloemen waren opgebouwd die door de vele kleuren een lust voor het oog waren.

En de muziek was er natuurlijk niet voor niets: want ook aan boord van de meeste schepen waren jonge dames die op het ritme hun dansbewegingen deden en zwaaiden naar de terugzwaaiende bewonersgroep en hun begeleiders.

Gesprekjes

Faith hield alle leden van de kijkersgroep goed in de gaten. Hadden ze het naar hun zin? Kon ze iets voor hen betekenen? Met korte gesprekjes vulde ze de momenten op tussen het passeren van de bootjes en bracht een jasje als iemand het koud had of een flesje met frisdrank als iemand dorst bleek te hebben.

Hondjes

Die middag bleek dat Everien en Gerard een prachtige plek voor de groep van twaalf hadden uitgekozen. Er kwamen regelmatig wandelaars met hun aangelijnde hond langs die vervolgens de lijn verlengden om hun dier de gelegenheid te geven om wat dichterbij de groep te komen om de oude corso-kijkers te besnuffelen. Deze probeerden de diertjes te aaien en contact met ze te maken en dat de hondjes alleen maar op zoek waren naar iets lekkers om te eten mocht de pret niet drukken. Iedereen was blij met de kennismaking ...

Driepootje

Toen kwam er een hondje langs dat bij veel bewoners emoties losmaakte. Klein en met maar één voorpoot. Iedereen liet merken mee te leven met het grappige en levendige diertje. Zijn baasje gaf hem de ruimte en het dier hupte en hinkelde probleemloos naar boven om te kijken wat hij bij de groep bewoners kon krijgen. Met zijn baasje spraken ze af dat hij alleen stukjes brood mocht eten, dus werden de restanten uit de bijna lege lunchdoosjes gevist en aan het hondje aangeboden, dat zich alles lekker liet smaken.

Lekker plekje

Ook vele wandelaars kwamen langs om de bewoners te vertellen dat zij een hartstikke lekker plekje hadden om naar het corso te kijken. En bijna alle groepsleden lieten weten dat ze dat met de wandelaars eens waren.

Overall langs het water en ook op de Twist (de ‘Wokkel’), de gedraaide brug over de Vlaardingse Vaart, stonden massa’s mensen te genieten van al het moois dat varend voorbij kwam.

Terugreis

Anderhalf uur later was het weer voorbij en begonnen de mensen van team Welzijn en de vrijwilligers de terugreis te organiseren. Bewoners werden met hun rolstoelen naar de parkeerplaats gereden waar de chauffeurs Henri en Elmer klaarstonden om de bussen in te richten.

En de leden van de groep van twaalf? Die konden na terugkeer in de Serre genieten van een lekker maaltje patat en snacks. Moe maar voldaan, zo zeg je dat, geloof ik. Het was een prachtig uitje ...

Welkom in 'De Kombuis'

Door Carien Kemink, redacteur Foto's Elly Kramer, redacteur

In Vaartland werd half maart de laatste hand gelegd aan de verwezenlijking van een nieuwe huiskamer. Bijna acht maanden werd eraan gewerkt, maar nu staat er dan ook wel iets moois. Op unit twee werd een appartement omgebouwd tot heuse gemeenschappelijke ruimte en zo kort na de ingebruikneming kunnen we wel stellen dat dit een geslaagd initiatief genoemd mag worden. De huiskamer kreeg de toepasselijke naam 'De Kombuis'. Het woordje 'huiskamer' klinkt gezellig en huiselijk en zo ervaren de bewoners het ook. Vooral voor mensen die duidelijk behoefte hebben aan structuur is het fijn om 's ochtends op vaste tijden met elkaar te ontbijten.

In de loop van de dag wordt daar de krant gelezen, koffie gedronken en worden er spelletjes gespeeld, begeleid door gastvrouwen en vrijwilligers. Ook de lunch en het avondeten worden hier geserveerd. De mensen zijn, geheel op vrijwillige basis, een groot deel van de dag hier te vinden. Niet alleen voor een vast ritme is deze huiskamer zo belangrijk, er worden ook andere doelen mee bereikt: de mensen (maximaal twaalf) leren elkaar op een hele andere manier kennen, er ontstaan leuke gesprekken.

Navraag bij bewoners leert dat iedereen erg enthousiast is. Ze komen veel meer in contact met medebewoners en de dag gaat zo veel sneller voorbij. Sommige bewoners vonden het uitzicht erg mooi en iedereen vond de stoelen lekker zitten. Dit alles beluisterend zal het niet de laatste huiskamer zijn, die hier gerealiseerd zal worden. Weer een goed initiatief van Vaartland.

Gedicht

Eenzaam

Ingezonden door
mevrouw Maria den Boer- Van Driel,
bewoonster in Vaartland

Ik zie hem komen door de natte straat
de oude man die pas zijn vrouw verloor
verslagenheid en triestheid gaan hem voor
als ik hem even later binnenlaat

Ik heb de Arbeidsvitaminen zachtjes aan
en vaag denk ik dat dat onschuldig is
en wel gemakkelijk als ik de woorden mis
om de stilte die er valt te lijf te gaan

Stijf gaat hij zitten met zijn jas nog aan
"t is maar voor even" zegt hij, "dat ik kom"
hij draait de dubbele trouwring om en om
en was het liefst meteen weer opgestaan

Wij drinken koffie en wij praten wat
ach, ieder mens heeft zijn herinnering
van droeve tijden en van zegening
ik denk: ik wou dat ik een troostwoord had

Ineens klinkt er een felle jongensstem
met Amsterdams accent zingt hij een lied
over gemis, verlangen en verdriet:

"Had ik maar iemand om van te houden
twee zachte armen om me heen
die mij altijd beschermen zouden
ik voel me zo verdomd alleen..."

De pijn komt aan in weerloos open doel
ik zie de pijn opspringen in zijn ogen
heel even maar
dan zegt hij – opstaand van zijn stoel –
"Kom, 'k moest maar weer eens gaan,
'k heb nog een heleboel te doen ..."

Schiewaegh

Wie Tineke van Berkel
Wanneer 1 juli - 15 oktober
Wat Diverse kleurrijke schilderijen

Vaartland

Wie Gerry van der Have-Meeldijk
Wanneer 28 juli - 22 september
Wat Aquarel, olieverf en pentekeningen

Frankeland

Wie Sara Luitwieler
Wanneer 2 september - 1 november
Wat Schilderijen acryl, diverse thema's

Harg-Spaland

Wie Yvonne Vijverberg
Wanneer 2 september - 5 december
Wat Diverse schilderijen

Jacobs Gasthuis

Wie Petra Proost
Wanneer 2 september - 5 december
Wat Kleurrijke en vrolijke kunst

De werkdag van ...

Samantha Bekker-Franken, wondverpleegkundige

Door Astrid Boonstoppel, hoofdredacteur Foto's Coen Meeder, fotograaf redactie

Samantha (rechts) en Sophie van Schaik, subhoofd afdeling 2 in Frankeland

Wat maakt wonden en – specifiek – de verpleging van wonden zo interessant en zelfs leuk? Als er iemand is die dit met enthousiasme kan uitleggen is het Samantha Bekker-Franken wel. “Mensen zijn vaak enorm blij en dankbaar wanneer een wond eindelijk geheeld is. Zeker als zij na lange tijd weer mogen zwemmen bijvoorbeeld.”

Van leerling tot wondverpleegkundige

Samantha werkt al sinds 1999 voor de Frankelandgroep. Na de opleiding tot verzorgende volgde zij de mbo-opleiding tot verpleegkundige, waarna ze zich specialiseerde tot praktijkverpleegkundige. Als praktijkverpleegkundige werd haar interesse voor de wondzorg gewekt. Samantha: “Wonden komen helaas veel voor. Dus besloot ik daar nóg meer over te leren.” Ze koos voor een extra opleiding van een jaar aan het Erasmus MC. Nu is Samantha wondverpleegkundige.

Haar liefde voor dit vak blijkt uit alles. “Het komt regelmatig voor dat iemand bij ons komt met een wond die hij of zij al weken, maanden, of soms zelfs jaren heeft. Dan zijn zij zielsgelukkig als deze wond, door onze zorg, binnen een paar weken dicht is,” zegt Samantha. “Het is teamwork en uitproberen wat werkt en wat niet.”

Puzzelen

“Het is af en toe echt een puzzel, maar dat is waarom de wondzorg voor mij zo interessant is,” zegt Samantha. “Diabetes, hart- en vaatziekten, dementie of een spierziekte ... deze ziekten kunnen er soms niet alleen voor zorgen dat er een wond ontstaat, maar ook dat een wond lastiger te genezen is. Waar begin je dan? Je moet jezelf altijd afvragen, wat is het doel? Soms is het doel niet om de wond te genezen, maar puur het zorgen voor meer comfort, of het wegnemen van de pijn.”

“Het gaat er uiteindelijk om, dat we zorgen voor omstandigheden waarin het lijf zichzelf kan genezen. Daar hoort niet alleen de keuze voor een bepaald verband bij, maar ook het geven van de juiste voeding, of een andere matras,” zegt Samantha. “Wonden kunnen enorm bepalend zijn voor hoe iemand zich voelt. Ze kunnen niet alleen pijn doen, maar ook te zien zijn, of niet prettig ruiken. Iemand kan zich daardoor in een groep best ongemakkelijk voelen. Als het dan lukt om zo’n wond te helpen genezen, is dat geweldig.”

Preventie

“Waar we nu binnen de Frankelandgroep ook veel aandacht aan besteden is preventie, het voorkomen van wonden dus. Dat is enorm belangrijk, bijvoorbeeld bij decubitus, oftewel een doorligwond,” zegt Samantha. “Als mensen achteruitgaan in hun ziekteproces ligt decubitus op de loer. Bijvoorbeeld

“Wonden kunnen enorm bepalend zijn voor hoe iemand zich voelt.”

als je je niet meer kunt omdraaien in bed. Dan kun je sneller last krijgen van je hielen, je stuitje, of je schouderbladen ... Onze collega's van de verzorging spelen hierin een belangrijke rol. Zij zien de bewoners iedere dag, zij weten wat er verandert in iemands routine of gedrag. Eet iemand minder dan normaal? Liggen iemands lakens 's ochtends nog exact op dezelfde manier als de avond ervoor? Dat kan betekenen dat iemand ineens stilligt, of minder beweegt 's nachts, en daarmee een groter risico loopt op decubitus. Want vergis je niet, in theorie kun je al na 20 minuten volledig stilliggen een doorligplek krijgen.”

“Daarom is niet alleen de bewustwording belangrijk, maar ook de samenwerking tussen de verschillende disciplines,” zegt Samantha. “Denk daarbij aan de ergotherapeut die alles weet van bepaalde lighoudingen, de fysiotherapeut die de mobiliteit kan bevorderen, de diëtist die bepaalt welke bijvoeding nodig is, zoals bijvoorbeeld eiwit, wanneer een wond wondvocht lekt.”

De ringkaart wondzorg

“Gebaseerd op de scholing die ik zelf heb gecreëerd en de kennis die ik onder andere opgedaan heb op congressen, heb ik dit jaar een nieuw hulpmiddel ontwikkeld: de ringkaart wondzorg,” zegt Samantha. “Hierin zijn de wonden die we binnen de Frankelandgroep het vaakst aantreffen opgenomen. Brandwonden komen hier bijvoorbeeld nauwelijks voor. Maar alle andere wonden die in de ringkaart zijn opgenomen zien we regelmatig in de ouderenzorg.”

“De ringkaart is puur bedoeld om de collega’s te helpen, zodat zij een startpunt hebben in de wondzorg,” zegt Samantha. “Ook de artsen zijn er blij mee, want in hun opleiding wordt hier maar weinig aandacht aan besteed. De teksten in de ringkaart zijn kort en krachtig, de foto’s zijn duidelijk.”

In de ringkaart zijn de wonden opgenomen die binnen de Frankelandgroep het vaakst voorkomen

Waar heb ik precies mee te maken? Wat kan ik preventief doen? Kijken naar een matras of naar de schoenen kan namelijk al veel helpen.”

“Als Frankelandgroep doen wij het behoorlijk goed op het gebied van wondzorg,” zegt Samantha trots. “Er zijn natuurlijk ook hier wel wonden, maar omdat wij ze vroeg signaleren, dus wanneer ze nog klein zijn, kunnen we ze ook sneller helpen genezen!”

Genieten in Rockanje

Door Teuni de Visser, verzorgende en Rob Besseling, redacteur

Op 21 mei gingen we met een aantal bewoners van afdeling Topaas een dagje naar Rockanje. Het weer zat gelukkig mee en we vonden het al meteen geweldig.

Aangekomen in onze villa de Pastorie stond er heerlijk gebak met lekkere koffie voor ons klaar en daarna maakten we een wandeling naar het

tuincentrum. Op de weg terug hebben we een visje gehaald bij de marktkraam.

Tijdens de lunch konden we genieten van verse broodjes, aardbeien en de kibbeling van de markt. We hebben dus heerlijk gegeten! En na de lunch was het tijd om rustig uit te buiken en gezellig te babbelen bij een kopje thee. Een paar mensen gingen nog naar het centrum om daar winkels te bekijken.

Voor het avondeten was een Chinese maaltijd besteld, evenals een vers ijsje van de plaatselijke ijssalon. Na al dit lekkers keerden we terug naar Schiedam. In de bus bedankten de bewoners ons voor de heerlijke dag, ze hadden ervan genoten, net als wij begeleiders. We werden opgewacht door een dochter van een bewoonster die voor iedereen een flinke bos tulpen en een doosje chocolade had. Een fijn en mooi gebaar!

Vrijwilligerscafé editie 2

Door Marlies Engel, vrijwilligersondersteuner
Foto's door Annouk Nagelhout, vrijwilligerscoördinator

De tweede editie van het Vrijwilligerscafé werd gehouden op woensdag 7 juli in Harg-Spaland, deze keer in de avond van 19.00 tot 21.00 uur. Op basis van de uitkomsten van het eerste café hebben de coördinatoren 2 verschillende sessies georganiseerd, waaruit de vrijwilligers konden kiezen.

Er hadden zich ongeveer 50 vrijwilligers aangemeld, dat is 10% van ons vrijwilligersbestand! En van alle locaties waren er vrijwilligers, daar zijn we heel blij mee!

Vanaf 18.30 uur druppelden er al wat vrijwilligers binnen. Zij werden door de medewerkers van de brasserie hartelijk ontvangen met een kopje koffie of thee en een lekkernij. Om iets na 19.00 uur deden Marlies en Annouk de aftrap, waarna we om 19.15 uur uiteen gingen in twee groepen.

De ene groep ging naar zaal de Kolibrie. Daar kregen zij van Elly Kramer, oud-collega van de activiteitenbegeleiding van Vaartland, een heerlijk ontspannende sessie. Elly combineerde elementen van yoga, meditatie en mindfulness tot een heerlijk uurtje aandacht-voor-jezelf. Een aantal deelnemers bekende er vooraf wat sceptisch over te zijn geweest, maar het heerlijk gevonden te hebben. Iedereen had na afloop een lekker ontspannen hoofd en lijf. En hier en daar wat pijnjes omdat er ongemerkt toch heel wat spieren flink aan het werk zijn gezet!

De andere groep ging naar zaal de Flamingo waar zij van Dick Gelderblom van de Historische vereniging een 'diapresentatie' kregen over Schiedam. Dick liet mooie foto's zien van het Schiedam rond 1900 en zette daar dan recente foto's van dezelfde plekken tegenover. Dick wist ontzettend veel te vertellen over de geschiedenis van Schiedam. De foto's riepen veel herinneringen op en werden door onze vrijwilligers van commentaar voorzien. Dick was zeer geïnteresseerd in alle verhalen, het was echt 2 richtingsverkeer tijdens deze avond.

Rond 20.15 uur waren de beide sessies klaar en de vrijwilligers dronken in de brasserie nog gezellig samen een drankje en er gingen schalen rond met bittergarnituur. Het was ontzettend gezellig. Zelfs zó gezellig dat we ruim na 21.00 uur de mensen moesten verzoeken om langzaam toch richting huis te vertrekken...

Het was een groot succes! We hopen dat we bij het volgende café weer net zoveel gezellige vrijwilligers mogen verwelkomen! Dat café vindt plaats in de ochtend van vrijdag 7 oktober in Vaartland. Meer informatie ontvangt u begin september.

Bewoners in beweging

Door Astrid Boonstoppel, hoofdredacteur

In de week van 16 mei vond de Nationale Bewegeweek voor ouderen plaats, vol met beweeginspiratie en -activiteiten.

Uiteraard werd hier ook binnen de Frankelandgroep aandacht aan besteed. Van het organiseren van een heuse jaren '80 fitness work-out met bijpassende beenwarmers, tot een tafeltennistoernooi en van lachtherapie tot yoga ... in alle locaties kwam men in actie. En hoe!

Zo draaide deze week niet alleen maar om het benadrukken van het belang van bewegen, maar maakten bewoners ook kennis met de diverse beweeginitiatieven die de Frankelandgroep telt - én met elkaar!

Drumbeat, zitdansen en zingen tijdens de Bewegeweek

Door Sylvana van Maren, activiteitenbegeleider

Uiteraard deed men bij Harg-Spaland ook mee aan de Nationale Bewegeweek voor ouderen, want bewegen is niet alleen heel erg goed voor een mens maar ook nog eens heel erg leuk en gezellig!

In Harg-Spaland hadden we een vol programma met voor ieder wat wils: op maandag was er zitdansen, op dinsdag was er drumbeat (lekker buiten, zalig!), op woensdag was er een actieve zangmiddag en op donderdag stond de middag in het teken van bewegen.

Het was een intensief weekje, waar we met zijn allen met veel plezier op kunnen terugkijken!

Muziek

Door Natasja Heij, manager zorg

Dat muziek mensen verbindt is alom bekend. Zittend in het gras, genietend van de zon én de muziek op het muziekfestival Rock Werchter realiseer ik mij dat weer opnieuw. Zoveel verschillende mensen door muziek met elkaar verbonden.

Ik zie het binnen locatie Schiewaegh ook steeds opnieuw gebeuren. Het samenkomen van een verscheidenheid aan bewoners, die ieder op hun eigen manier de muziek beleven. Of het nu gaat om de klassieke muziekclub, het gitaarspel van onze muziektherapeut Tom, of de uiteenlopende optredens in de Serre van bijvoorbeeld een shantykoor of meedeinen op oud-Hollandse muziek begeleid door een accordeonist: muziek doet iets met mensen.

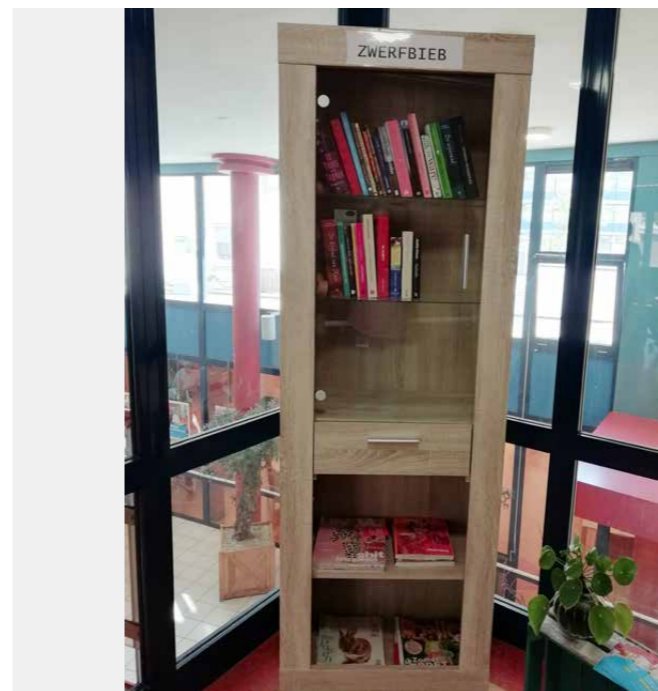
Muziek brengt herinneringen naar boven, ze laat mensen die moeite hebben met het vinden van de juiste woorden moeiteloos de teksten al zingend voortbrengen. Bijzonder hoe dat werkt in het menselijk brein.

In de wandelgangen hoor ik allerlei geluiden die erop duiden dat medewerkers zich aan het formeren zijn tot een gelegheidskoor. Allerlei voorbereidingen worden getroffen om 'samen' verder te bouwen aan saamhorigheid, waarbij muziek als kruiwagen tot verbinding wordt gebruikt.

Ik geniet nog even verder van de rockmuziek, de artiesten en alle andere mensen die ik ga ontmoeten. Misschien doe ik hier nog wat inspiratie op voor het gelegheidskoor van Schiewaegh!

Natasja Heij is sinds 1 januari 2022 manager zorg op locatie Schiewaegh. Ze neemt onze lezers dit jaar mee in haar ontmoetingen, verbazingen, gebeurtenissen, uitdagingen en verhalen.

Zwerfbieb

Door Leona van Delft, subhoofd

Op afdeling 1 van Harg-Spaland hebben we sinds een tijdje een zwerfbieb! Iedereen kan hier boeken uitkiezen om te lezen. Heb je het boek uit, dan zet je hem weer netjes terug. Het is hartstikke leuk en het loopt goed. Zowel bewoners als collega's maken hier gebruik van. Familie vraagt ook wel eens of ze er boeken in mogen zetten, nou, graag! Tijdschriften en spelletjes zijn ook van harte welkom. U doet er onze bewoners een groot plezier mee.

Zoetigheid in de tuin

Door Annelies de Sterke, coördinerend servicemedewerker

Donderdag 9 en vrijdag 10 juni mochten we in Frankeland voor de tweede keer de churroskar verwelkomen. Gelukkig hadden we allebei de dagen mooi en vooral droog weer. We hadden gezellig wat tafeltjes en stoeltjes laten klaarzetten in de tuin door de heren van de algemene dienst.

Van 11.00 tot 15.00 uur konden alle bewoners gezellig naar de tuin komen en genieten van de churros en wafels met kersen en slagroom, onder begeleiding van heerlijke Hollandse muziek. En voor de bewoners die niet naar beneden konden komen nam het personeel de churros mee naar de afdelingen.

De bewoners genoten er zichtbaar van en smulden er goed van. Al met al waren het twee geslaagde dagen die zichtbaar gewaardeerd werden.

Knappe koppies

Door Carien Kemink, redacteur Foto Elly Kramer, redacteur

Gezocht: proefpersonen die willen meewerken aan een project van eerstejaars kappersstudenten.

Oefening baart kunst en alle begin is moeilijk ... Vandaar dat een grote groep stagiaires van de kappersschool op donderdag 19 mei klaarstond in Vaartland voor een cursus 'föhnen'. Knippen mochten ze helaas nog niet, maar dat zullen de meeste bewoners niet erg gevonden hebben, tevreden als ze zijn met hun eigen 'vaste' kapper. Maar liefst vijftien kappers in spe kwamen voor het eerst de föhn hanteren op 'echte' mensen, in plaats van op poppen. Dat lijkt hetzelfde maar is het zeker niet. Echte mensen zijn toch wat beweeglijker en geven aan wanneer bijvoorbeeld de föhn te heet staat of teveel in hun gezicht blaast. Dat doen poppen niet en dat wilde de leiding van de groep hen graag aan den lijve laten ondervinden. De Weyde Blick was omgetoverd in een heuse kapsalon en de animo was zeer groot, getuige de

rij bewoners, die netjes zaten te wachten totdat ze aan de beurt waren. Net als in een echte kapsalon kregen de mensen een kopje koffie aangeboden en er ontstonden gezellige gesprekken.

De reacties waren erg leuk. Iemand zei tegen haar buurvrouw: "Joh, ik herkende je niet." We nemen maar aan dat dat positief bedoeld was. Over het algemeen was iedereen tevreden, en wie dat niet was, kon er zelf weer verandering in aanbrengen. Deze activiteit diende twee doelen: enerzijds hadden de leerlingen hun leermoment gehad en anderzijds hadden de bewoners zich kostelijk vermaakt.

Volgende activiteit: KNIPPEN? Nog een paar lesjes mee wachten maar!

Knutselen op hoog niveau

Door Marlies Engel, redacteur

In Groenzicht, aanleuncomplex bij Harg-Spaland, wordt door de bewoners regelmatig koffie gedronken in het 'Vooronder', de gemeenschappelijke huiskamer. Die ruimte wordt opgefleurd door een paar bijzondere kunstwerken. Het zijn schaalmodellen, gemaakt door een van de bewoners van Groenzicht, de heer Korpel. Deze fitte heer van 94 leeft zich daar helemaal in uit. Al jaren is het maken van schaalmodellen, vooral van boten, zijn grote hobby.

Hij begon met houten modellen, bijvoorbeeld van de Wasa, het Zweedse oorlogsschip dat in 1628 al op zijn eerste reis in de haven van Stockholm verging. In de loop der jaren heeft de heer Korpel veel modellen gemaakt, de laatste tijd meestal van plastic. Zowel de houten modellen als die van plastic moeten niet alleen in elkaar gezet worden, maar ze moeten ook nog met de hand worden geschilderd. Een precisiewerkje, dat zult u begrijpen!

Van Zuiderzeebotters en onderzeeërs tot de Eiffeltoren en het legendarische T1 busje van Volkswagen, beschilderd met bloemen en een regenboog, de heer Korpel heeft van alles gemaakt. Op dit moment is hij bezig met een houten model van raderstoomboot de Mississippi.

Zijn grote trots is een schaalmodel van de RMS Titanic. Die is zelfs voorzien van licht en geluid: met een druk op de knop gaan er verschillende lichtjes branden en je hoort het geluid van de golven en zeemeeuwen! Dit mooie exemplaar staat te pronken in het Vooronder, uiteraard de enige juiste plek voor een magnifiek schip als de Titanic. U bent natuurlijk van harte welkom om ze eens in het echt te komen bewonderen!

Geen kinderspel

Door Jacqueline van der Pijl, redacteur en Kristy de Gier, activiteitenbegeleider

Volgens puzzelfabrikant Eric Dilles worden jaarlijks in de Benelux anderhalf miljoen puzzels verkocht: 80 procent voor volwassenen en 20 procent voor kinderen. Maar, waarom puzzelen zo veel mensen? Mevrouw Dekker heeft er in elk geval veel plezier in. "Als ik eraan toekom, want ik word dagelijks uitgenodigd om mee te doen aan allerlei andere activiteiten," zegt ze lachend.

Voor me ligt een XXL-legpuzzel waarop van alles is te zien. Het enorme 'schouwspel' is te bewonderen op een grote tafel in de hal van het zorgcentrum.

Genoeg voor wekenlang puzzelplezier en dat is Kristy de Gier, activiteitenbegeleider van het Jacobs Gasthuis niet ontgaan. Ze heeft mij getipt om eens een kijkje te gaan nemen bij mevrouw Dekker.

Levendig tafereel

Mevrouw Dekker is een fervent puzzelaarster en woont sinds maart in het Jacobs Gasthuis. Ze is voor geen kleintje vervaard. "Als het te makkelijk is, is het ook niet leuk," zegt ze enthousiast. We bestuderen het tafereel tot in detail. Mijn blik valt op het paard dat is ingepakt met een gestreepte deken in geel en rood. "Dat is het eerste stukje dat ik vond," steekt ze van wal. Maar er is nog veel meer te zien.

"De draak is het moeilijkst. Al die hoornvormige uitsteeksels lijken op elkaar en dat maakt het er niet makkelijker op. En kijk dit stelletje eens: een vrouw die met een groepje ganzen via de ophaalbrug de binnenplaats op loopt. Dat vind ik écht een ongelooflijk leuke voorstelling." Ik ben het roerend met haar eens. We zijn ook weg van het 'loze vissertje'. Eigenlijk vinden we elk tafereel leuk. Maar hoe begin je eigenlijk, vraag ik me hardop af.

Zo begin je

"Ik begin altijd bij de randen, die stukjes leg ik allemaal bij elkaar. En natuurlijk moet je het voorbeeld er goed bijhouden. Zo kies ik een onderdeel van de puzzel uit die me makkelijk lijkt en daar zoek ik de stukken van. De kleuren zijn daarbij het allerbelangrijkste. Zo zocht ik snel de stukken van die spierwitte huifkar bij elkaar," legt mevrouw Dekker uit. "Stukje bij beetje creëer je dan een levendige voorstelling."

Een ander mens

Het valt me op dat mevrouw Dekker veel levenslust uitstraalt. "Dat is niet altijd zo geweest," vertrouwt ze mij toe. "Tot ik mij opgaf voor een declamatie-wedstrijd: ik betrad het podium om een gedicht voor te dragen en sindsdien ben ik een ander mens."

Mevrouw Dekker herinnert zich die voordracht als de dag van gisteren. "Ik heb er zelfs een prijs mee gewonnen en besefte opeens; nu kan ik ook wat! Dat moment was een ommekeer in mijn leven." Ze kent de tekst van het gedicht nog uit haar hoofd en die wil ik uiteraard graag horen. Ik ben ervan onder de indruk: het is écht prachtig!

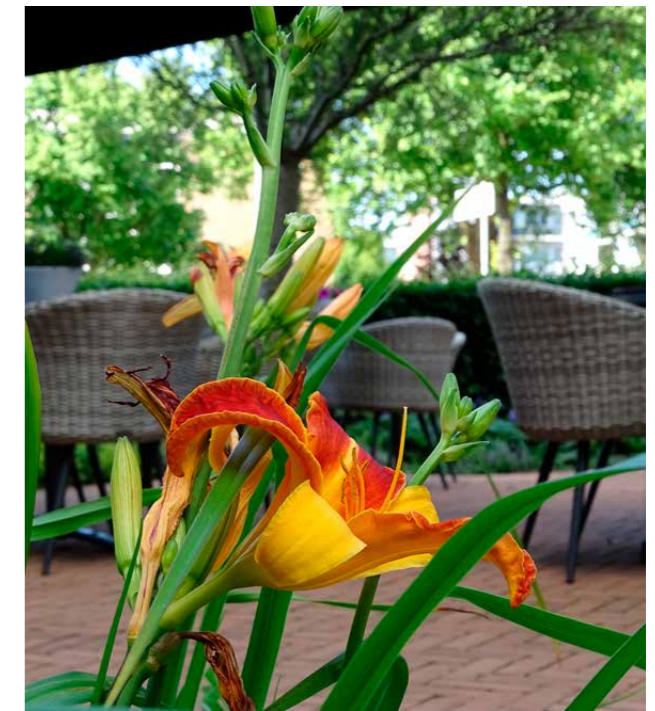
Eind goed, al goed

Sinds die tijd is het mevrouw Dekker goed vergaan. Ze vertelt met trots over haar kinderen, Hans, Eric en Yvonne, haar kleinkind en haar leven in Canada. In dat land heeft ze zes maanden met haar gezin gewoond, omdat haar man daar voor zijn werk naartoe werd uitgezonden. Zelf komt ze uit een gezin van maar liefst twee tweelingen, waarvan ze er zelf ook één is.

"Mijn tweelingzusjes klitten altijd samen. Met een tweelingbroer ging die vlieger niet op. In die tijd zette je een meisje en een jongen niet bij elkaar en dat voelde soms eenzaam. Maar die voordracht heeft mijn kijk op het leven in positieve zin veranderd. Mij krijgen ze niet klein," zegt mevrouw Dekker tot besluit. En dat is maar goed ook, denk ik: elke bloem moet de ruimte krijgen om te groeien, toch?

Wilde papaver van Mathias Kemp

*Ik ben een wilde papaver,
en bede noch dreigement,
zegening noch verwensching,
maken mij tot een passiebloem.
Ik ben een kind van Gods felle zon
en laaiende rosse zomers,
en ik bloei door de liefde Zijner aarde
en straal om der aarde pracht.
Maar boven mij vlamt de hemel
zoo diep en zoo hoog en zoo hel
als boven elke andere bloem;
en de koperkleurige sterren
van loodblauwen Julinacht
gloren op mij niet valer!
Al de andere bloemen ontloken
als ik in één zelfde lente;
wij zullen te samen verwelken
in 't lijden van éénen herfst.
Doch nu laaien zomer en zon;
nu leef ik mijn roode pracht;
nu brandt mijn scharlaken gloed
door kervel, ranonkel en koren,
door meidoorn en distels en bramen,
want ik ben een wilde papaver,
- ik ben Gods wilde papaver! -
en bede noch dreigement,
zegening noch verwensching,
maken mij tot een passiebloem.*

Planten die tegen een stootje kunnen

Door Annelies van Breukelen, redacteur

Binnen de Frankelandgroep wordt continu naar diverse mogelijkheden gekeken om het de cliënten zowel binnen als buiten naar de zin te maken. Om die reden zijn er nu bij Frankeland en Schiewaegh de zogenoemde ‘dementievriendelijke tuinen’ aangelegd. En binnenkort komt er ook zo’n tuin in Vaartland.

Een van de initiatiefnemers van deze tuinen is Roel van Tongeren, directeur zorg van locaties Harg-Spaland, Schiewaegh en Vaartland. Roel leidt mij rond door de dementievriendelijke tuin in Schiewaegh. “Vind je het niet bijzonder,” vraagt hij aan mij, “een oase van rust midden in de drukte van Nieuwland?” En inderdaad, dat kan ik beamen. De tuin waar we doorheen lopen ligt aan de straatkant. Over de heg heen zien we de razende auto’s voorbijkomen maar het stoort niet. En de tuin staat op dit moment prachtig in bloei, wat veel meer de

aandacht trekt dan het drukke verkeer. Roel legt uit dat de tuin echt voor iedereen is, je hoeft geen dementie te hebben om van deze tuin te genieten. “Maar waarom dan toch de term ‘dementievriendelijk?’” vraag ik.

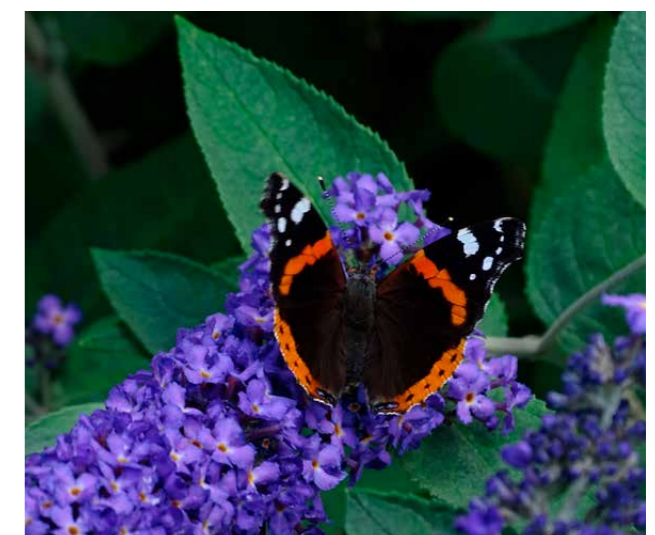
Roel vertelt: “De tuin is ontworpen om veiligheid te bieden. Je kunt er lekker in wandelen, maar je zal er nooit de weg kwijtraken. Je hoeft ook niet bang te zijn om plotseling midden in het drukke verkeer te belanden, want heel de tuin is ommuurd met een

hek. Dat zie je niet door al de struiken die ervoor zijn geplant. Het geeft daardoor geen opgesloten, maar wel een veilig gevoel.”

Tijdens de rondleiding is er veel te zien en te doen. Als ze rijp waren geweest had ik mogen genieten van de frambozen die er groeien. Er is ook een kweekbak aangelegd met pepers, paprika’s en aubergines die heel mooi bij elkaar kleuren. En ik steek graag mijn hand in een struik rozemarijn, heerlijk om die geur op te snuiven.

De planten in de tuin kunnen tegen een stootje, dus als u in de tuin bent, voel maar eens hoe verschillend bladeren kunnen zijn. Het ene blad is hard en stevig terwijl een ander blad wel haartjes lijkt te hebben en daardoor heel zacht aanvoelt.

Roel vraagt zich wel af of mantelzorgers weten dat zij met hun familie lekker in de tuin kunnen gaan zitten. Dus bij deze maar even aandacht hiervoor: als u de ingang niet weet te vinden, vraag dat dan gerust aan de receptie. Het is de deur rechts van u zodra u Schiewaegh verlaat. U kunt in de tuin gebruik maken van al het lekkers uit het restaurant, maar als u zelf iets mee wilt nemen kan dat natuurlijk ook.

Na het gesprek met Roel komen twee cliënten met hun familie genieten van de tuin. Gelukkig, er zijn mantelzorgers die de tuin weten te vinden. Ik spreek met mevrouw Levering en haar dochter. Mevrouw Levering is 90 jaar en woont al vijf jaar in Schiewaegh. Terwijl de dochter koffie haalt in het restaurant zie ik dat mevrouw zit te genieten van het opkomende zonnetje. Ze geeft aan dat ze het echt heerlijk vindt, zo buiten. Haar dochter vertelt dat ze altijd al graag met haar moeder in de tuin ging zitten bij Schiewaegh, maar dat deze tuin wel een echte verbetering is.

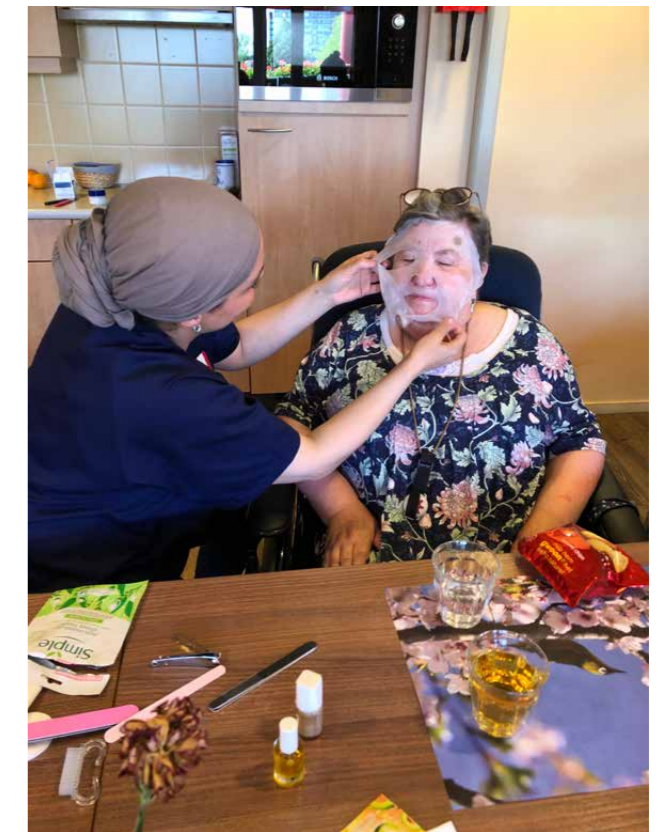
Ook mevrouw Smit geniet van de tuin, samen met haar dochter en kleindochter zit ze heerlijk aan een gebakje. Mevrouw Smit is 84 jaar en woont sinds twee jaar in Schiewaegh. De dochter is echt verbaasd dat er eigenlijk relatief weinig gebruik van wordt gemaakt. Het is inderdaad heerlijk weer en daardoor aangenamer in de tuin dan op de afdeling.

In de middag breng ik een bezoekje aan de dementievriendelijke tuin van Frankeland. Ik ben benieuwd hoe de tuin erbij staat. Ook de tuin in Frankeland is met dit prachtige weer helemaal leeg. Nou ja, leeg ... er vliegen vlinders, er komt een musje water drinken en de bijen en hommels zijn druk bezig rondom de bloemen.

De dementievriendelijke tuin van Frankeland ligt eigenlijk een beetje verstopt. De ingang is naast de Toko. U moet het even weten. Maar bij deze! De deur staat voor u en uw familie altijd open. Ik wil tot slot toch graag nog weten hoe de tuin wordt ervaren door een cliënt van Frankeland, dus wandel ik even later met meneer Droog door de tuin. Meneer Droog is 81 jaar en woont nu een klein jaartje in Frankeland. Hij heeft vroeger ook een tuin gehad. Hij houdt van bloemen en die ziet hij nu ook terug in deze tuin. Ik vraag hem om zijn hand door de struik lavendel te halen en dan aan zijn hand te ruiken. Hij kan de geur niet thuisbrengen maar vindt het wel lekker ruiken. Als we later in de lift staan, terug naar zijn kamer, ruikt hij nogmaals aan zijn hand. "Het ruikt nog steeds lekker," zegt hij, zichtbaar genietend.

In de watten gelegd

Door Hakima El Gouy en Isabella Pâtru, stagiaires zorg en Lilibeth Mauris, leerling verzorgende

Bewoners van afdeling 4 in Frankeland hadden op woensdagmiddag 15 juni een beautymiddag.

De bewoners werden in de watten gelegd door een aantal verzorgenden; er werden maskers gegeven, nagels geknipt en gelakt en de bewoners werden opgemaakt.

De dames hebben niet alleen genoten van alle aandacht maar ook van de gesprekken die werden gevoerd!

Afscheid en rouw: **verhuizen**

Door Elly Kramer, redacteur

In de vorige editie van dit magazine schreef ik in de serie over afscheid en rouwverwerking een artikel over afscheid nemen van je werk. Deze keer wilde ik in dit kader wat vertellen over verhuizen; over afscheid nemen van de woning waar je een (groot) deel van je leven hebt gewoond.

Ik had me voorgenomen verschillende bewoners over dit onderwerp te interviewen. Tijdens het eerste interview bleek echter dat zo'n gesprek ook héél anders kan uitpakken. Het ging namelijk over veel meer dan alleen afscheid nemen van je woning – ook over afscheid nemen van je gezondheid, en het terugvinden van je zelfstandigheid. Omdat ik dit een interessante invalshoek vond, besloot ik om dit verhaal toch met u te delen.

Yvonne van Loon is 71 jaar. Zij woont in oktober vijf jaar in Vaartland. Ze is dus nog betrekkelijk jong. Yvonne heeft 20 jaar lang in de Mahlerstraat in Vlaardingen gewoond. Dat was het laatste huis waarin ze zelfstandig woonde. Haar gezondheid liet haar namelijk al een tijd in de steek. Ze heeft niet alleen artrose, maar ook de zeldzame ziekte Cushing onder de leden. Cushing is een aandoening aan de bijnieren. Deze ziekte treft zo'n 50 personen per jaar. Door deze ziekte moest ze medicijnen slikken, maar deze hebben als bijwerking depressiviteit.

Op haar eigen manier heeft zij haar zelfstandigheid weer teruggevonden.

Zelf had ze daar echter een ander idee over. Ze zei: "Ik geloof nooit dat ik dat krijg, ik ben een super-optimist." Maar helaas, het overkwam haar ook, en in niet geringe mate. Ze werd zo depressief dat ze helemaal niets meer kon. Het ging snel bergafwaarts. Ze kwam in een negatieve spiraal terecht en moest worden opgenomen in een kliniek. Ze heeft daar afscheid genomen van haar gezonde leven en ze moest accepteren dat ze niet meer thuis kon wonen.

Al snel bleek dat ze niet meer zelfstandig zou kunnen functioneren en beperkt was in haar bewegingen. Met pijn in het hart moest ze haar huis verlaten. Een klein huis met een leuke tuin, waar ze erg naar haar zin woonde. Als je niet meer zelfstandig kunt wonen, wat is dan het alternatief?

Yvonne kende Vaartland, omdat haar ouders daar jaren hebben gewoond. Zodoende kwam Vaartland in beeld, waar ze een appartement kon huren.

In het begin was de overgang zwaar, maar ze realiseerde zich dat ze het niet meer alleen kon redden. En nu is ze heel blij deze stap te hebben gezet! "De verzorging in Vaartland is goed," zegt Yvonne en ze vindt het fijn dat ze haar kinderen niet meer zo vaak hoeft lastig te vallen. In Vaartland heeft ze veel sociale contacten gekregen en ze doet mee aan veel activiteiten, zoals yoga, kleuren voor volwassenen, bloemschikken en dagjes uit.

Nu ervaart zij haar verhuizing naar Vaartland als een bevrijding. Ze heeft een scootmobiel en daarmee gaat ze vaak op pad. Ze maakt graag foto's en is regelmatig in de natuur te vinden. Ook gaat ze graag naar haar dochters. Op haar eigen manier heeft zij haar zelfstandigheid weer teruggevonden. Ze kijkt weer positief tegen de wereld aan!

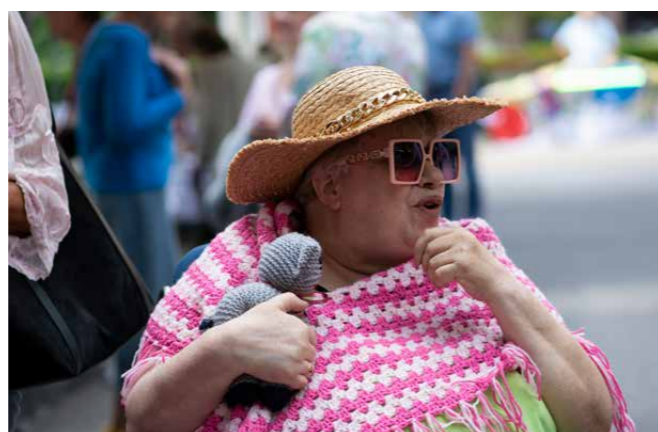
Voorjaarsmarkt

*Door Renate van den Broek- van Bruchem,
activiteitenbegeleider
Foto's Stephanie van 'Scydam fotografie'*

De avond tevoren had men al kunnen zien dat er marktkramen werden klaargezet, en op de vroege ochtend van 11 juni was er direct bedrijvigheid op de parkeerplaats van Frankeland. Gelukkig scheen het zonnetje bij aankomst om 7.00 uur 's ochtends al en heeft de zon ook de rest van de dag goed haar best gedaan om er een fantastische dag van te maken.

De markt werd druk bezocht: bij de start om 10.00 uur stonden de eerste bewoners al klaar! Met een ruime variatie aan kramen, waaronder bloemen, kleding, knutsels, oude ambachten en woonaccessoires was er genoeg aanbod voor iedereen. Er zijn mooie foto's gemaakt in de fotohoek en er werd lekker gegeten bij de poffertjeskraam. Gezelligheid alom, zeker met het mooie terras dat voor de poffertjeskraam gecreëerd was: tijd voor een praatje en een hapje.

We zijn dan ook dankbaar voor alle vrijwilligers die door de dag heen zoveel mogelijk bewoners hebben meegenomen en teruggebracht naar de Voorjaarsmarkt. Al met al was het een zeer geslaagde dag en het was erg fijn om elkaar weer op deze manier te kunnen ontmoeten.

Vader en zoon

Door Renate van den Broek- van Bruchem, activiteitenbegeleider Foto's Stephanie van 'Scyedam fotografie'

Meneer Van Eijk, oftewel Rinus, is op het moment van het schrijven van dit artikel bijna 94 jaar. Sinds drieënhalve jaar woont hij in de Liduinahof. Meneer Van Eijk is blij om hier te wonen, hij heeft zijn appartement knus en gezellig ingericht.

Meneer Van Eijk vertelt dat hij heel dankbaar is voor zijn familie en vooral voor zijn gezin: hij legt uit dat hij een dochter en een schoonzoon heeft, die hem overal bij helpen. Zijn dochter is tevens de voogd van haar broertje Marcel, de zoon van meneer Van Eijk. Marcel heeft namelijk het syndroom van Down. Hij is inmiddels 61 jaar en tot zijn vierenvijftigste woonde hij bij zijn ouders thuis. Maar toen mevrouw Van Eijk ziek werd is ervoor gekozen om uit te kijken naar een nieuwe woonplek voor Marcel. Mevrouw Van Eijk vond dit heel lastig, aangezien zij 54 jaar lang zelf voor Marcel heeft gezorgd. Mede daarom is Marcel eerst gaan wennen, door daar te gaan logeren.

Tijden veranderen

Meneer Van Eijk vertelt dat het 61 jaar geleden niet makkelijk was om een zoon te hebben met het syndroom van Down. Er heerste een schaamtegevoel, dat vooral werd veroorzaakt door het feit dat de samenleving kinderen met dit syndroom nog niet accepteerde. Marcel werd in zijn jeugd dan ook wel gepest. Gelukkig zijn de tijden inmiddels veranderd, vertelt meneer Van Eijk. De jongeren van tegenwoordig kunnen beter omgaan met iemand met het syndroom van Down.

De opvoeding van Marcel was pittig, vertelt meneer Van Eijk, want Marcel is een lieve zoon maar hij had wel speciale behoeften. In de tijd dat Marcel

opgroeide waren er bovendien nog niet veel voorzieningen voor kinderen als hij. Marcel moest naar school in Rotterdam Noord en omdat meneer Van Eijk geen auto reed hebben ze Marcel iedere schooldag met de bus vanaf de Groenelaan naar de Franselaan in Rotterdam gebracht én weer opgehaald en vanaf daar kon Marcel verder naar school met een bus die alle schoolkinderen ophaalde. Later, toen Marcel van school af kwam, ging hij naar een dagbestedingscentrum. In het begin werd hij daarvoor met een bus opgehaald, en later met de taxi. Ook dit zorgde ervoor dat het gezin zich aan moest passen, want Marcel moest iedere dag in de ochtend op tijd klaarstaan. Ook moest er altijd iemand zijn als hij om 16.00 uur thuiskwam.

Zorgzaam

Meneer Van Eijk heeft goede herinneringen aan die tijd: hij ging vaak fietsen met de kinderen. Hij vertelt dat hij heel erg trots is op zijn beide kinderen. Zeker ook op zijn dochter Ella, want zij is vanaf het moment dat haar broertje geboren werd erg zorgzaam voor hem geweest - en dat is zij nog steeds. Ella is zoals gezegd ook de voogd van Marcel. En zij zorgt er bijvoorbeeld voor dat Marcel elke zaterdag bij zijn vader in Frankeland op bezoek kan komen! Meneer Van Eijk wordt dan gebeld door de woonvoorziening van Marcel, zodat hij weet wanneer Marcel daar met de taxi vertrekt. Vervolgens haalt meneer Van Eijk zijn zoon op bij de receptie van Frankeland. Hierna beginnen ze de dag samen met een kop koffie en gebak. Rond de middag schuift ook de schoonzus van meneer Van Eijk aan, de zus van zijn overleden vrouw. Hieruit blijkt maar weer eens wat een hechte familiebanden er zijn. De dag wordt altijd gezellig afgesloten in de Havenzaal, soms met live muziek, waarna Marcel weer terugkeert naar huis. Kortom, een vader en zijn zoon die gezellig op zaterdagen van elkaars gezelschap genieten. De trots en genegenheid straalt er op deze foto's, gemaakt tijdens de Voorjaarsmarkt van Frankeland, dan ook vanaf!

Staande achter een loden scherm maakte de zuster een röntgenfoto.

Gemeentearchief Schiedam

Tuberculosebestrijding in Schiedam tussen 1900 en 1950

Door Caroline Nieuwendijk, Gemeentearchief Schiedam

“Koorts verlaat hen nimmer, laag is zij overdag, maar in de avond laait zij weer op; men zweet overmatig, de zieken hebben een sterke hoestprikkel, maar geven niets op. De ogen zijn hol en liggen diep in de kassen, de nagels van de vingers krommen zich, de voeten zwellen op en de eetlust gaat verloren ... (...) Er ontstaan holtes in de longen, waar slijm en gal zich ophopen en rotten.” Dit is de beschrijving van een patiënt met tuberculose van de Griekse arts Hippocrates (460–377 v. Chr.)

10.000 doden

Tuberculose (tbc) is een besmettelijke ziekte die al heel lang onder de mensen is. Vanaf 1900, toen er nog maar 5 miljoen Nederlanders waren, stierven er jaarlijks ongeveer 10.000 mensen aan tbc. Voor corona geldt: 19.400 coronadoden voor 2021 op een bevolking van 17,44 miljoen inwoners. De Nederlandse bevolking werd in en na 1900 dus heel hard getroffen. Tuberculose was de meest dodelijke besmettelijke ziekte in Nederland. Dat kwam door de grote verspreiding van de ziekte en het ontbreken van medicijnen. Tuberculose werd volksziekte nummer 1 genoemd.

Kuren

Rust en schone lucht was de enige remedie. Dit kuren kon in Schiedam thuis, in een sanatorium of in een lighal aan de rand van de stad. Het nadeel van thuis kuren was het risico op het besmetten van huisgenoten. Kuren in een sanatorium (kuuroord) aan zee of op de Veluwe was veiliger voor de huisgenoten, maar duur. Arbeiders konden dit niet betalen, dus kuren kon alleen als een Vereniging de kosten betaalde. Kuren in een lighal was minder duur, maar ook dan moest een Vereniging bijspringen.

In 1903 werd in Nederland de Nederlandse Centrale Vereniging tot Bestrijding der Tuberculose (NCV) opgericht. Op 15 februari 1911 richtte Schiedam een Vereniging op, op initiatief van Alida van de Stadt.

Van de Stadt was de adjunct-directrice van het Gemeenteziekenhuis. Burgemeester Honnerlage Grete werd de voorzitter en Van der Stad de secretaris, de andere bestuursleden waren voornamelijk artsen.

Emmabloem

De Vereniging had natuurlijk geld nodig. Door zich aan te melden en de statuten te laten goedkeuren, kreeg de jonge vereniging Koninklijke erkenning en kon zij subsidie aanvragen bij het Rijk. Een andere manier om geld te verkrijgen was het werven van leden. Hiervoor werden 6000 Strooibiljetten gedrukt en uitgedeeld.

Sinds 1910 jaar was het in Nederland de traditie om rond 20 april de Emmabloem te verkopen. De Emmabloem was een celluloid bloempje dat men kreeg van de collectant als men geld in de collectebus deed.

Regentes Emma, de moeder van prinses Wilhelmina, was erg betrokken bij de tuberculosebestrijding omdat zij op 11-jarige leeftijd haar 4 jaar oudere zusje aan tbc was verloren. Zij verbond dan ook graag haar naam aan de bloem. Haar hele leven bleef ze zich inzetten voor de bestrijding van tuberculose.

De Schiedamse verkoop van de Emmabloem werd een succes dankzij de 6.000 strooibiljetten en de inzet van 40 jonge dames als collectant. De opbrengst was f 694,38 na aftrek van kosten.

Sinds 1910 kreeg iedereen die geld doneerde in de collectebus een Emmabloem. Elk jaar zag de Emmabloem er anders uit. Emmabloemcollecte van 1910 t/m 1929. KNCV Tuberculosefonds.

Consultatiebureau

De Vereniging wilde een consultatiebureau oprichten en lighallen neerzetten. Als het consultatiebureau geen patiënten zou behandelen (broodroof!), dan gingen ook de Schiedamse artsen akkoord met de oprichting van een consultatiebureau. De Vereniging zocht een gebouw waar op de begane grond het consultatiebureau kon worden gehuisvest en waar de enquêtrice boven kon wonen. De taak van de enquêtrice was om de onderzoeksvragen bij de patiënt af te nemen.

Lighallen

Om patiënten optimaal van de frisse buitenlucht en de zon te laten genieten, bouwde men lighallen. Een lighal was een kamer met één of meerdere bedden met een mechanisme dat de kamer naar de zon kon draaien. Zodat ten volle van de heilzame zon kon worden geprofiteerd.

Ook Schiedam wilde een lighal. De penningmeester kreeg de opdracht om de Centrale Vereeniging te vragen waar de goedkoopste lighal te koop was. In de volgende vergadering besloot het bestuur de Schiedamse architect A.P.P. Roovers aan te stellen. De lighallen moesten in een gezonde omgeving

Het Consultatiebureau van de Vereniging tot Bestrijding der Tuberculose stond op de hoek van de Stadhouderslaan met de Juliana van Stolbergstraat.

komen, maar niet te ver van de stad. Het bestuur vond de stadstuinjes bij het Sterrebosch de meest geschikte plek. De gemeente gaf de Vereniging een stuk grond. De twee lighallen werden op 4 september 1913 geopend. De hallen met een bijgebouw lagen tussen het groen en de bloemen. Eén lighal was voor de vrouwen en de andere lighal was voor mannen. De hallen waren lichtgroen en opgesierd met waaiers. In het bijgebouw was een keuken en “andere onmisbare gelegenheden”. De keuken was het domein van de conciërge en zijn vrouw, daar maakten zij iets te eten of drinken. Inmiddels was er ook een damescomité gevormd met vijf leden. Deze dames zouden per toerbeurt de lighallen bezoeken. De tuberculoselijders kregen niet alleen bezoek van deze dames, ook de enquêtrice, ook wel huisbezoekster genoemd, bezocht hen vaak. Op 8 november 1913 sloot men de lighallen. Het volgend seizoen zou, afhankelijk van het weer, in maart of april beginnen.

In 1921 kreeg de Vereniging van de Gemeente Schiedam een vaste plek in het Volkspark. Tevens gaf de Gemeente een oude lighal. In deze hal kwam gas en water. In 1931 werden de oud geworden lighallen vervangen. De nieuwe hallen hadden een keukentje met eetkamer. Het hiervoor benodigde geld werd in 1929 door een fancy fair bijeengebracht. Werkelozen bouwden in 1934 tijdens een cursus er nog een nieuwe lighal erbij.

Geld bijeenbrengen

Soms kreeg de Vereniging geld voor hun strijd van bedrijven of particulieren. Zoals f200,- van de Coöperatieve Bakkerij DES (Door Eendracht sterker) in 1913. Deze coöperatie gaf vanaf dat jaar elk jaar geld aan de vereniging. Maar de Vereniging organiseerde ook activiteiten, zoals een fancy fair, om aan geld te komen. Zo kon men bijvoorbeeld van 18 t/m 22 maart in 1914 het Tuberculose Museum in Schiedam zien. Soms organiseerden andere verenigingen een activiteit, bijvoorbeeld een toneelvoorstelling of muziekkuitvoering, om geld te innen voor de tuberculosebestrijding.

De eerste twee lighallen werden op 4 september 1913 geopend. Ze stonden bij de volkstuintjes in het Sterrebosch, waren lichtgroen geschilderd en gedecoreerd met waaiers.

De Vereniging leende dekens uit en betaalde voor sanatoria. Zoals in oktober 1915 f100,- voor twee kinderen die naar het zeehospitium in Katwijk gingen. Ook patiënt De Roo kreeg f25,- als bijdrage voor een sanatorium in Groesbeek. Een enkele keer betaalde ze voor hout om een ligitent aan huis te bouwen.

Geld of hulp

In de begintijd tot 1930 zorgde het Consultatiebureau zelf voor het uitzenden van de patiënten naar sanatoria. Vanaf 1930 zorgde de Vereniging alleen nog voor de benodigde financiën. De Vereniging financierde het sanatoriumverblijf niet helemaal zelf. Ze ging hiervoor naar de ziekenfondsen, eventueel Maatschappelijk Hulpbetoon, het kerkgenootschap van de patiënt en het gezin zelf.

De hulp was rond 1950 veelomvattender dan in de begintijd. Ging de patiënt thuis kuren, dan kreeg deze de beschikking over een ledikant, deken, sputumflacons en thermometer. Moest de patiënt naar een andere woning, maar was de nieuwe woning te duur, dan gaf de Vereniging huurtoeslag. Ook sprong ze indien nodig financieel bij inzake hulp in de huishouding, voeding en kleding. Het Consultatiebureau en de huisbezoeken waren onverminderd belangrijk. Degenen die in dienst waren bij de Vereniging, bleven meestal ook lang in dienst. Vanaf 1927 was zuster Plooi in dienst, zij werkte ruim 25 jaar. Ook Consultatiebureau arts, dr. Stoppelaar, begon in 1944 en ging pas dertig jaar later in 1974 met pensioen. Later kwamen zusters C.M. Beversluis en A. van Waart, ook zij bleven tot hun pensioen.

Lighallen verkopen

In 1950 had de Vereniging 5 lighallen voor 25 personen. In 1951, toen de vereniging 40 jaar bestond, waren de lighallen volgens dr. Stoppelaar niet meer nodig en werden ze verkocht. Door de toepassing van penicilline was de ziekte eindelijk goed behandelbaar. Om de ziekte vroegtijdig op te sporen en het ook werkelijk uit te bannen, bleef het consultatiebureau nog lang in functie.

Wereldwijd is tbc na corona de meest dodelijke infectieziekte. Ongeveer vijftieng procent van alle mensen in de wereld heeft tbc, maar gelukkig wordt niet iedereen ziek. In Nederland komt tbc weinig voor. Mondiaal gezien sterven jaarlijks 1,5 miljoen mensen aan tbc.

Foto's

- Röntgenfoto. 1950, Chr. Breur, Collectie Gemeentearchief Schiedam beeldnr 28866
- Emmabloem. KNCV Tuberculosefonds
- Het Consultatiebureau. 1950, Chr. Breur, Collectie Gemeentearchief Schiedam, beeldnr. 09256
- De eerste twee lighallen. Fotograaf onbekend, Collectie Gemeentearchief Schiedam, beeldnr. 05198

augustus

Swinging oldtimers
27 augustus om 14.30 uur
in de Havenzaal in Frankeland

Een grote bigband met muziek die bij een bigband hoort.

Eddy de Jong
27 augustus om 14.15 uur
in de Serre in Schiewaegh

Multi-instrumentalist, muzikale duizendpoot.

september

Vlaardingse Muters
10 september om 14.15 uur
in de Serre in Schiewaegh

Het repertoire van dit shantychoor bestaat uit shanty's & seasons, oftewel zeemansliedjes. Echte meezingers, maar ook een aantal minder bekende liedjes.

september

Rotterdams tuig
24 september om 14.15 uur
in de Serre in Schiewaegh

Een havenkoor dat verschillende Rotterdamse levensliederen ten gehore brengt.

Jo Mulder ensemble Marcato
28 september om 19.30 uur
in de Grote Vaart in Vaartland

Koorzang met licht klassieke muziek met piano en trompet.

oktober

Shantychoor Vlaardingen
1 oktober om 14.30 uur
in de Havenzaal in Frankeland

Dit koor vertolkt shantylieparen. Het zeemansleven staat altijd garant voor een gezellige middag.

september

Vlaardingse Smarties
10 september om 14.30 uur
in de Grote Vaart in Vaartland

Een koor dat Nederlandstalige liedjes van vroeger en nu ten gehore brengt.

DuoLM
11 september om 14.30 uur
in de Havenzaal in Frankeland

Dit wordt een bijzondere middag vol humor en feestmuziek, die u niet mag missen.

Waterwegkoor
17 september om 14.15 uur
in de Serre in Schiewaegh

Een breed repertoire van Nederlandstalige liedjes, soms een smartlap tot ingetogen luisterliedjes, voor ieder wat wils.

oktober

Love to Sing
8 oktober om 14.15 uur
in de Serre in Schiewaegh

Verschillende enthousiaste zangers en zangeressen.

Wereldwijd smullen tijdens de Dag van de Zorg

Door Astrid Boonstoppel, hoofdredacteur

Traditiegetrouw is 12 mei binnen de Frankelandgroep een van de meest feestelijke dagen in het jaar. Op deze dag wordt namelijk nog eens éxtra stilgestaan bij hoe belangrijk het werk van onze zorgcollega's is.

Dit jaar werd de Dag van de Zorg door ons weer als vanouds groots gevierd, met een waar internationaal food festival, onder begeleiding van livemuziek!

Smakelijke verwennerijen, van Japan tot Spanje

Van Amerikaanse barbecuegerechten als pulled pork en Philly cheese steak tot Indische kipsaté met kroepoek en pindasaus en van Vlaamse frieten en Japanse poke bowls tot Spaanse albondigas (gehaktballetjes) en Italiaans ijs ... er was voor ieder wat wils!

En natuurlijk mocht iedereen bij de lunchbuffetten op onze locaties aanschuiven: niet alleen onze verzorgenden en verpleegkundigen, maar ook onze andere collega's en onze waardevolle vrijwilligers. We doen het tenslotte samen!

Waarom op 12 mei?

De Dag van de Zorg (voorheen: de Dag van de Verpleging) wordt gevierd op de verjaardag van de wereldberoemde Engelse verpleegkundige Florence Nightingale (1820 - 1910).

Agenda Alzheimer Café en Parkinson Café

Alzheimer Café

Heeft u te maken met geheugenproblemen of (beginnende) dementie of zorgt u voor een naaste met dementie? Wilt u meer informatie over deze ziekte, in gesprek komen met professionals en/of contact hebben met lotgenoten?

U bent van harte welkom om naar het Alzheimer Café Schiedam te komen! De Frankelgroep organiseert elke tweede dinsdag van de maand een Alzheimer Café in Frankeland om 19.30 uur (inloop 19.00 uur). De eerstvolgende Alzheimer Cafés zijn op 13 september en op 11 oktober.

Thema van het Alzheimer Café op 13 september: Waar 'loop' je tegenaan als je op pad gaat met iemand die dementie heeft?

Bezoek voor het programma en sprekers: www.frankelgroep.nl/alzheimer-cafe

Parkinson Café

Heeft u Parkinson of zorgt u voor een naaste met Parkinson? Wilt u graag meer informatie over deze ziekte, in gesprek komen met professionals en/of in contact komen met lotgenoten? U bent van harte welkom om naar het Parkinson Café te komen!

De Frankelgroep organiseert één keer per twee maanden, op de derde dinsdag van de maand, een Parkinson Café in Frankeland, altijd om 19.30 uur (inloop 19.00 uur). Het eerstvolgende Parkinson Café vindt plaats op 20 september.

Thema van deze bijeenkomst is: Levensbalans en de ziekte van Parkinson. Anne van Leeuwen, afdelingshoofd van de dagbesteding van Frankeland, zal dieper op dit thema ingaan. Zo zal zij inzichtelijk maken waarom het bereiken en behouden van harmonie en balans vaak een lastige maar relevante opgave is en vertellen over op welke manier een evenwichtig leven kan bijdragen aan het welzijn.

Toegang is gratis, aanmelden is niet nodig. Bekijk voor meer informatie: www.frankelgroep.nl/parkinson-cafe

Kom in gesprek met professionals en lotgenoten

Vooraankondiging: Wereld Alzheimer Dag

Op woensdag 21 september is het Wereld Alzheimer Dag. Wát de Frankelgroep gaat organiseren op deze dag is op het moment van het schrijven van dit stuk nog niet bekend, maar dát hier (extra) aandacht aan besteed gaat worden is zeker. Houd vooral onze website (www.frankelgroep.nl) en sociale media ([Facebook.com/Frankelgroep](https://www.facebook.com/Frankelgroep) en [instagram.com/Frankelgroep](https://www.instagram.com/Frankelgroep)) in de gaten voor het definitieve programma. Thema dit jaar is: Samen op pad!

Dierenliefde

Door Emma Baas, medewerker huishoudelijke dienst

Ik denk dat je ermee geboren wordt, maar wellicht is het omdat ik uit een gezin kom waar alles wat ziek, zwak of misselijk was mee naar huis genomen werd. Mijn moeder stond garant voor de verzorging. Een scala aan alles wat vliegt, piept, hupt, springt, blaft en miauwt is bij ons thuis de revue gepasseerd. Vele uit het nest gevallen vogeltjes werden met een pincet gevoerd en vliegklaar gemaakt, er hupte een afgedankt konijn rond dat bij voorkeur de rondslingerende trompetmuziek van mijn oudste broer op at en een zwangere muis heeft haar kleintjes groot kunnen brengen in een daarvoor aangeschaft terrarium waar onze katten overigens met overmatige belangstelling naar zaten te kijken. En er was schildpad Piet. Hij banjerde op z'n gemakje door ons huis en had bedacht zijn winterslaap midden op onze speelzolder in te zetten met als gevolg dat we er in het voorjaar pas weer terecht konden. Zelfs exoten waren ons niet vreemd. Cora, een gered aapje, heeft een tijdje bij ons gewoond voordat ze in de Apenheul geplaatst kon worden. In de tussenliggende tijd mocht zij naar hartenlust vrij rondslingeren op de kinderkamers en namen we de daardoor ontstane ravages voor lief.

Behalve alle brekebeentjes die bij mijn moeder gestald werden, hadden we al een vast kattenbestand. Vijf in getal. Nummer zes kon er dus ook nog wel bij. Lotje lag verscholen in de struiken van een plantsoen. Het nestje was opgehaald door de dierenbescherming, maar ze hadden haar over het hoofd gezien. Ze was net geboren, de navelstreng zat er nog aan. Zij is op ingenieuze wijze groot gebracht door mijn moeder en wij hebben het hele

proces kunnen volgen. Ik vermoed dat mijn liefde voor dieren – en in het bijzonder voor katten – toen tot ontplooiing gekomen is.

Met een van mijn cliënten heb ik op een bijzondere manier mijn liefde voor poezen kunnen delen. In eerste instantie vond ze het maar niets dat ik haar kwam helpen in het huishouden. Zij was stellig van mening dat ze alles zelf nog kon en deed, maar door Alzheimer was zij het overzicht kwijtgeraakt. Ik besloot het huishouden even te laten voor wat het was om zo wat uitgebreider kennis met haar te kunnen maken. We haalden diverse gebeurtenissen van vroeger op en zo kwam aan het licht dat zij ook dol op poezen is! Keer op keer vertelde ze mij hoe zij haar harige vriendjes stiekem mee naar bed nam om ze onder haar dekens te verstoppen. Dit tot groot ongenoegen van haar zus, met wie ze samen een bed deelde. “Ma, ze heeft die beesten weer in bed!” riep haar zus dan. Het verhaal over het nestje dat aan haar voeteneinde geboren werd komt elke week voorbij en telkens weer geniet ik van de bevologenheid en de bezieling waarmee ze het vertelt.

Als ik zoals gewoonlijk op de dinsdagochtend weer bij haar aanbel doet ze deze keer met een zorgelijke blik open. “Je moet even meekomen,” zegt ze en ze loopt naar haar slaapkamer. Ze tilt haar dekbed op en ik zie een levensechte (mechanische) poes liggen die amper van echt te onderscheiden is. “Ik denk dat ze ziek is, ik hoor haar al een tijdje niet meer,” zegt ze bezorgd. Ik ga op bed zitten en neem het beestje op mijn schoot en aai haar eens flink over het kopje. Dit veroorzaakt een knorrend geluid. Ik

haal mijn hand over het ruggetje en poes gaat weer miauwen. Tot slot kriebel ik over haar buikje waarop het pootje omhoog gaat en ze op haar ruggetje gaat liggen. “Er is niets met haar aan de hand hoor, ze is zo gezond als een vis,” stel ik haar gerust. “Ze voelde zich alleen niet zo lekker denk ik.” Mevrouw is duidelijk opgelucht en ik begrijp waarom. Zij heeft mij verteld hoe verschrikkelijk ze het vond als ze afscheid moest nemen van een van haar poezen.

Mijn cliënt woont nu in een verzorgingshuis waar ik haar ben gaan opzoeken. Tot mijn grote vreugde

zie ik dat Poes meeverhuisd is en er zelfs een tweelingbroertje bij gekregen heeft. Het duurt even voordat ze mij herkent, maar dan weet ze weer wie ik ben. We praten een beetje bij, waarna ik voorstel om een stukje te gaan wandelen. Ze twijfelt en ik vraag wat er is. Ze wil haar ‘kindertjes’ niet alleen achterlaten op haar kamer. “Dan nemen we ze toch mee,” opper ik.

En zo lopen we samen, als twee gelijkgestemde dierenliefhebbers ieder met een poes in de armen geklemd, de afdeling over.

Weezer & Weezer

Door Everien Noordam, activiteitenbegeleider en Rob Besseling, redacteur

Kippen knuffelen

Ieder jaar heeft Schiewaegh een project 'kippen knuffelen'. Dan staat er in een huiskamer een broedmachine (met 21 bevruchte eieren) en een kooi en kunnen bewoners getuige zijn van de geboorte van de kuikens. Zodra ze droog zijn gaan ze in de kooi waar water en kippenvoer staan. En als ze groot genoeg zijn gaan ze terug naar de stichting waarvan de medewerkers plekjes zoeken waar de kuikens als scharrelkippen verder kunnen leven.

Stichting Knuffelkuiken in Hoogkarspel leverde tot nu toe alle benodigde materialen maar daar komt nu, met ingang van juli, een einde aan. Reden is dat het succes van de stichting ruimtegebrek tot gevolg heeft. Daarom zetten Thijs Herling en zijn collega's hun activiteiten in Oosterblokker voort. De stichting gaat daar op in het bedrijf 'Huur een kip'.

Geen kuikens

Intussen begrepen de leden van team Welzijn dat juist in de vakantiemaand juli er dus geen kuikens zouden kunnen komen om dan een belangrijke rol voor de bewoners te kunnen invullen. Everien vond dat 'niet kunnen' omdat ze weet hoe fijn de bewoners het vinden om de kuikens vast te houden, en legde contact. Zij kwam met de mensen van de stichting overeen dat de broedmachine en de kooi in de activiteitenruimte zouden worden geplaatst en dat Welzijn kon rekenen op online steun en advies van medewerkers van de stichting. Die steun bleek al snel nodig ...

Elastiekje

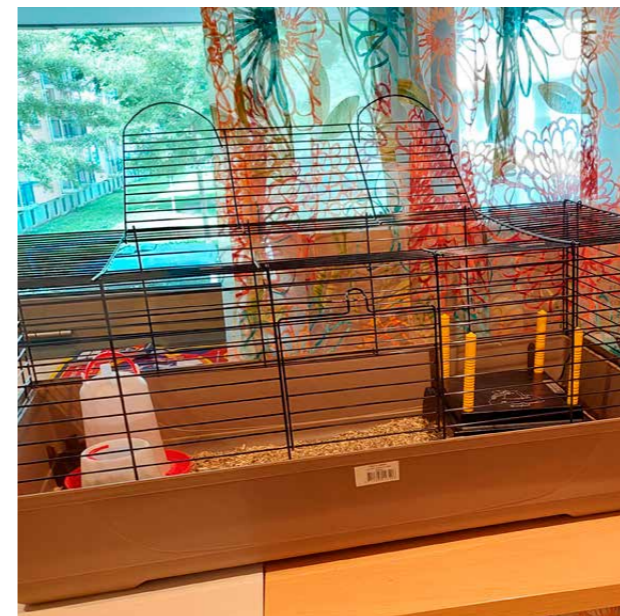
Want in de broeimachine bleek een kuiken te zijn geboren met een lichte lichamelijke handicap. Het beestje kon niet goed staan: zijn pootjes begonnen meteen weg te glijden waardoor het steeds achterover kukelde. In vaktaal heet dat 'spreidpootjes'. Dit kuiken kreeg de naam 'Weezer', want zo heet de stagiair bij Welzijn die hem probeerde te helpen zijn pootjes bij elkaar te houden met behulp van een elastiekje.

Dit alles werd online begeleid: eerst het kuikentje filmen tijdens het lopen, toen een close-up van de pootjes, waarna de deskundige van de stichting met WhatsApp een behandeladvies stuurde. Met een videoverbinding via de mobiele telefoons. Alsof we bij de huisarts waren ...

Overlevingskracht

In de broedmachine liggen lichte en bruine eieren. Bij de bruine exemplaren kun je meteen zien wat uit het ei komt kruipen: een hennetje (donkergekleurd) of een haantje (geelgekleurd).

Dit kuiken kreeg de naam 'Weezer', want zo heet de stagiair bij Welzijn

Everien vertelde dat in de kippenbranche over het algemeen de volgende stelregel wordt gebruikt: 'bruine kippen leggen bruine eieren'. Als je als bruin kuiken uit het ei komt ben je een hennetje en ben je geel dan ben je een haantje.

De deskundige aan de andere kant van de telefoonverbinding keek overigens wel op van de overlevingskracht die kleine Weezer met zijn spreidpootjes had. Want ondanks dat hij grote moeite had om te lopen of te blijven zitten, probeerde het kipje het iedere keer weer. De deskundige vatte het als volgt samen: "Zo, dat is me er eentje ..."

Hoe liep het af met Weezer?

Weezer had na zijn geboorte een spalkje gekregen om zijn handicap te overwinnen. Op 2 juli konden de leden van team Welzijn in overleg met de deskundige van de stichting het spalkje afdoen.

En wat bleek: kleine Weezer liep, sprong en rende alsof er nooit sprake was geweest van een foutje bij de geboorte. Inderdaad, die Weezer, dat is me er eentje!

Stakeholder aan het woord

Hill Scholte, interieurarchitect (SchilderScholte)

Door Jacqueline van der Pijl, redacteur

Hoe ziet een zorginstelling als Frankeland er over pakweg 20 jaar uit? Zó ver vooruit kan interieurarchitect Hill Scholte (56) niet kijken. Maar, haar opdracht is wél om het interieur van de geplande nieuwbouw HavenVeste te ontwerpen én om het interieur van de bestaande begane grond naar het niveau van 2022 te brengen. En daarbij kijkt ze niet alleen naar het nu, maar zeker ook naar de toekomst.

De uitstraling van het interieur is op dit moment weliswaar warm, maar eerlijk is eerlijk: het voldoet niet meer helemaal aan de hedendaagse verwachtingen. "Iedereen moet zich thuis blijven voelen in Frankeland. Nu en in de toekomst. Dat is een duidelijke wens van de Frankelandgroep als opdrachtgever," zegt Hill.

Ik spreek Hill Scholte over dit omvangrijke interieurproject op het sfeervolle buitenterras van Frankeland. "Het liefst neem ik alle lagen van de organisatie mee in het project, inclusief de bewo-

ners. Niet elke organisatie staat daarvoor open, maar bij de Frankelandgroep krijg ik alle ruimte," zegt zij enthousiast.

De gebruiker centraal

Voor haar is het duidelijk dat in Frankeland de gebruiker centraal staat. "Ik zie de bewoners en bezoekers zo genieten van het eten en daarvoor kleden ze zich ook mooi aan. Dat zegt genoeg, toch? De hele organisatie is gericht op de mensen die hier wonen. Je kan zelfs kiezen uit een wijnkaart! Dat is gewoon fantastisch. Als ik zover ben, wil ik hier ook wonen," lacht Hill. "Toen ik als kind mijn oma in het bejaardenhuis bezocht, dacht ik daar heel anders over. Het interieur had daar meer weg van een ziekenhuis: kleine kamertjes, een gang, heel onpersoonlijk. In Frankeland is het huiselijk en toegankelijk."

Input vanuit alle kanten

Zoveel mensen, zoveel wensen. "Een oud gezegde," lacht Hill, "maar nog steeds van toepassing, zeker

als je interieurarchitect bent. Een moodboard, oftewel een sfeerbord, kan dan helpen. Zo visualiseren wij niet alleen ónze doelen en ideeën, maar ook de gedachten en gevoelens van de gebruikers. Eigenlijk is zo'n moodboard een beetje een ouderwetse tool. Maar het is nog steeds een ideale manier om uit te beelden wat mensen voelen bij een omgeving - of wat ze zouden willen voelen."

Het resultaat mag er zijn: een levensgroot informatiebord met data van de mensen die in Frankeland leven en werken. "Een goed beginpunt, waarmee we uiteindelijk de omgeving zo prettig mogelijk kunnen maken voor iedereen die in Frankeland woont en werkt. Daar doen we het tenslotte voor," zegt Hill.

De gebruiker de weg wijzen

Waar moet je allemaal rekening mee houden als je een interieurontwerp maakt? Wat is belangrijk voor de bewoners? En wat voor de medewerkers? Hill zegt daarover: "Oriëntatie is het eerste uitgangs-

punt. In Frankeland bewegen veel mensen zich voort met een rollator of rolstoel. En de medewerkers gebruiken ook regelmatig hulpmiddelen, zoals een kar. Daarom focus ik mij eerst op de looproutes en de zichtlijnen."

In de architectuur is het gebruik van zichtlijnen een belangrijk ontwerpmiddel. Zo kan een ontwerper de gebruiker helpen een gebouw te begrijpen of een bepaalde route te volgen. Hill: "Voor ouderen met bijvoorbeeld dementie is het begrijpen van de omgeving enorm belangrijk. In een 'hokkerige' ruimte kunnen mensen zich sowieso slecht oriënteren."

"Het is dus heel belangrijk dat je een ruimte creëert, die de bewoners en het personeel als het ware de weg wijst. Dat effect bereik je door het inzetten van contrasten in kleuren (of licht en donker), tussen de muren en wanden. Zo maak je een ruimte herkenbaar: daar is de balie, daar is de bibliotheek, daar staat een fijne stoel en dat is de deur naar de gang."

De perfecte vloer

“Onderschat ook de keuze voor een goede vloerafwerking niet. Natuurlijk, het spreekt voor zich dat de vloer vrij moet zijn van obstakels en drempels. De weerstand is een lastiger verhaal: de vloer moet net voldoende weerstand bieden tegen uitglijden en tegelijkertijd zo min mogelijk tegendruk geven, zodat je er makkelijk met een rollator overheen kunt rijden.”

“De vloerkeuze wordt dus bepaald door specifieke hardheidseisen. Daarnaast moet het materiaal makkelijk te onderhouden zijn. Duurzaamheid is tegenwoordig ook een hot topic: hoe wordt het materiaal geproduceerd? En, niet onbelangrijk: kan het materiaal makkelijk worden verwijderd en verwerkt? Allemaal aspecten waarmee we rekening moeten houden.”

“Ook moet de vloer in het atrium in de nieuwbouw HavenVeste bijvoorbeeld aan een extreem hoge brandveiligheidseis voldoen,” legt Hill uit. “Dat komt door het gebruik van het gebouw: het vraagt nu eenmaal extra tijd om bij brand een gebied te ontruimen met mensen die deels door verzorgenden moeten worden verplaatst.”

Brandveiligheid

“Eigenlijk komt het hier op neer: de vloer moet volledig onbrandbaar zijn en mag geen rook doorlaten. Dan kom je al snel uit bij een keramische tegel. Maar voor de rest is een pvc-vloer juist de ideale oplossing. Ook qua tijd en budget, want de bestaande vloer is ook van pvc. Daarnaast mag de overgang van de ene naar de andere vloer niet te groot zijn, anders ervaren mensen met een verslechterend gezichtsvermogen het als een begrenzing en dat is niet de bedoeling.”

“We zijn dus heel hard op zoek gegaan naar een geschikte tegel en dat was wel even puzzelen. Een pvc-vloer heeft een hele andere structuur dan een keramische tegel die veel gladder en vlakker is. Tegelijkertijd moet je wel die vereiste weerstand waarborgen. Kortom, het was een hele zoektocht om alle wensen en vereisten in één materiaalsoort te verenigen. Maar uiteindelijk zijn we daarin geslaagd,” zegt Hill tot besluit.

Op pad met de rolstoelfiets

Door Anne-Marie Rietveld, receptioniste

Eindelijk was het weer zover ... het rolstoelfietsen is weer opgestart voor de bewoners van het Jacobs Gasthuis.

De eerste deelnemster van dit jaar was mevrouw Been, inmiddels 101 jaar. Vrijwilliger Ruud Gonlag nam haar mee voor een prachtige fietsroute. Het zonnetje scheen volop en de temperatuur was prima! Het Julianapark, het Sterrenbos, de Maasboulevard, de Gorzen en het centrum ... deze hele route hebben ze gefietst. Als afsluiting hebben zij bij Frankeland een heerlijk ijsje genuttigd. Bij terugkomst troffen wij een stralende en dankbare mevrouw Been. Wat heeft ze genoten!

Op bezoek bij de giraffen

Door Faith van der Tuin, stagiaire en Rob Besseling, redacteur

In de coronaperiode zijn wij een wensboom gestart, met allemaal mooie bloemen met wensen van bewoners in Schiewaegh. Na alle wensen te hebben bekeken kwamen wij tot de conclusie dat een bezoek aan de dierentuin het vaakst naar voren kwam. Natuurlijk zijn wij daarmee gelijk aan de slag gegaan en hebben we op 15 juni de dierentuin bezocht!

Zonnetje

Iedereen was heel enthousiast en had er veel zin in. De bewoners hadden onderweg al gesprekken over waar ze graag naartoe zouden willen gaan en welke dieren ze graag wilden zien: tijgers, olifanten, flamingo's en niet te vergeten de giraffen.

Rond elf uur kwamen we aan en het zonnetje scheen al heerlijk. De bewoners werden goed ingesmeerd met zonnebrandcrème en toen konden we gaan.

Dierentuin

Een vrijwilliger die met ons meeding, komt wekelijks in de dierentuin en wist veel te vertellen en leidde ons door heel het park heen. We begonnen bij de olifanten en zijn later doorgeslagen naar de tijgers. De bewoners keken hun ogen uit.

Later op de middag zijn we op een terras gaan zitten en hebben we een heerlijk lunchpakket, van de Serre-medewerkers meegekregen, opgegeten. De bewoners gaven aan het heel lekker te vinden.

Eend

Natuurlijk gingen we daarna gelijk verder en kwamen we bij de giraffen die we gelukkig nog even konden zien want die gingen naar binnen om te eten.

De volgende stop was een mooie fontein, waar we een leuke groepsfoto maakten met z'n allen. Tijdens het maken van de foto kwam er een eend naast een bewoner zitten. Zij vond het geweldig en gaf de eend een stuk brood uit haar handen.

Ijs

Na de foto liepen we door naar de zebra's en struisvogels, daarna naar een terras waar we met z'n allen een lekker ijsje gingen eten en even konden bijkomen. Het was best warm en verkoeling was wel even lekker.

Na het ijsje zijn we het souvenirwinkeltje ingegaan, op zoek naar een leuk aandenken. Natuurlijk wel iets in de richting van de dieren waar we geweest zijn. De bewoners vonden het heel leuk en waren er superblij mee.

Toen was het helaas al weer tijd om naar huis te gaan. De bewoners gaven aan een hele leuke dag te hebben gehad.

Liefde is ...

... er een leven lang zijn voor zes 'bonus' zonen,
aldus Walter Buurman

Door Carien Kemink, redacteur

Walter Buurman is de zoon van Mia Pliester en Louis Buurman. Een van de zes, want in tien jaar tijd kregen de ouders van Walter maar liefst zes zonen: Leo, Paul, Loek, Marcel, Hans en Walter. Maar wanneer Walter over zijn ouders praat, noemt hij eerder Piet, zijn 'reserve-pappie' dan zijn biologische vader.

Het huwelijk van Mia en Louis was verre van gelukkig, mede veroorzaakt door drankproblemen van vader. Mia komt tijdens haar huwelijk, wat dan al een poos in slecht weer verkeert, Piet tegen en ze worden verliefd op elkaar. Wanneer de scheiding erdoor is, heeft Mia echter geen enkele hoop op een nieuwe relatie want ze brengt nogal een rugzak mee: zes puberzonen, ga er maar aan staan. Voor Piet blijkt dit geen enkel beletsel. Het wordt een zeer gelukkige relatie die maar liefst 52 jaar stand zal houden 'tot de dood ons scheidt'.

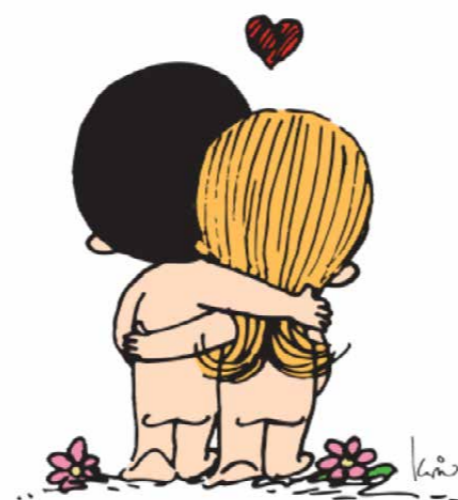
Walter en zijn broers kunnen alleen maar goede en fijne herinneringen terughalen wanneer het om Piet gaat. Niet dat er nooit woorden zijn hoor. Zes pubers verleggen regelmatig hun grenzen en het is maar wat vaak voorgekomen dat Piet ze corrigerend toesprak na bijvoorbeeld te laat binnen zijn 's nachts. "Je bent mijn vader niet," kwam dan wel langs, maar, bekent Walter: "Eerlijk gezegd was

hij eigenlijk gewoon onze vader, al noemden wij hem ome Piet!" Niet biologisch, maar wat hadden ze bewondering voor die man, die hun moeder op handen droeg en zorgde voor een harmonieuze gezinssituatie.

Moeder Mia wordt 97 jaar oud en brengt de laatste drie jaar in Harg-Spaland door, gescheiden van Piet, omdat zij op de Alzheimerafdeling zit en Piet op een andere. Piet bezoekt haar drie jaar lang iedere middag en avond. Vijf maanden na Mia overlijdt ook Piet in 2021. In april van dit jaar worden tijdens een herdenkingsdienst beiden herdacht en een aantal broers is daarbij aanwezig.

Alle zes de broers denken met veel warme gevoelens terug aan de man, die een halve eeuw geleden hun leven binnenstapte om er vervolgens nooit meer weg te gaan. Toch heel iets anders dan wanneer je verliefd wordt, trouwt en kindertjes krijgt. Piet werd verliefd en nam vol vertrouwen de zes jongens erbij. Dat is nou echte LIEFDE. Niets dan bewondering van de broers, die dit tijdens de crematie ook duidelijk verwoordden.

Dit verhaal is dan ook een postuum eerbetoon aan 'reserve-pappie' Piet Breusers.

Verbinding

Door Jacolien Immerzeel, geestelijk verzorger

Nederland is een land met veel water en ontelbaar veel bruggen. Bruggen die twee oevers met elkaar verbinden en het mogelijk maken om het onbegaanbare begaanbaar te maken of een kortere weg mogelijk te maken. Voor mij en waarschijnlijk ook voor u zijn bruggen een vanzelfsprekendheid, een vertrouwd beeld in ons land, in iedere stad en elk dorp.

Ik vroeg aan een vrijwilliger in Schiewaegh wat de bekendste brug van Schiedam is en zij noemde de Appelmarktbrug.

Bruggen maken verbinding mogelijk en als mens kunnen we niet zonder! Letterlijk en figuurlijk. Het gedicht hiernaast gaat daarover, ik kom het tegen in een tijd dat de oorlog in de Oekraïne dagelijks onderwerp is van gesprek, dat boeren in opstand komen en dat in Rotterdam bij de Coolsingel een brug gebouwd is die verschillende gebouwen aan elkaar verbindt. Lopend over die brug bekijk je de stad met nieuwe ogen.

Het gedicht raakte me en zette me aan het denken, niet alleen als het gaat om wat er in de wereld gebeurt, maar ook heel dichtbij in het verpleeghuis. Waar mensen weer opnieuw moeten beginnen en proberen een brug te slaan van het verleden naar het heden, dat zo anders gekleurd is, maar toch opnieuw kleurrijk kan zijn. Waar mensen zich opnieuw mogen verbinden met diegenen die voor hen zorgen, die van betekenis willen zijn in deze fase. Moed en vertrouwen heb je nodig om bruggen over te steken, om nieuwe verbindingen aan te gaan. Wat is het dan heerlijk om mensen te ontmoeten die je tegemoet komen, die een hand uitsteken en willen verbinden!

Bruggen

Ieder mens zit op een eiland en zit vast in zijn of haar bestaan Om een ander te bereiken moet je van je eiland gaan.

Daarvoor moet je bruggen bouwen bruggen bouwen naar elkaar. Maar de afstand tussen mensen maakt het lastig en soms zwaar.

Mensen bouwen aan contacten want alleen is zo alleen. Er valt veel te overbruggen met een uitgestoken hand.

Bruggen kunnen levens redden Bruggen bouwen schept een band Bruggen bouwen tussen volken tussen "Wij" en "Zij"

dat is bouwen aan vertrouwen dat brengt vrede dichterbij.

Bron: onbekend

U heeft in uw leven vast al veel bruggen gezien, maar misschien ook al wel gebouwd. We kennen allemaal de term 'bruggenbouwers'. Zo'n gedicht laat je met nieuwe ogen kijken naar het belang van 'bruggen en bruggenbouwers'.

Ik wens een ieder van ons toe, dat we een bruggenbouwer kunnen zijn en dat wanneer het te moeilijk is om er een te bouwen, er iemand op ons pad komt die zijn of haar hand uitstrekt. Een uitgestoken hand om samen een brug te bouwen naar vrede en geluk. Dat is ook waartoe wij als mens door God geroepen worden, om vanuit verbinding en verbondenheid met de Bron van leven, licht en liefde, in beweging te komen en bruggen te slaan!

Roze Salon

Vindt u het soms lastig om openlijk over uw seksuele geaardheid of genderidentiteit te praten? Of komt u graag op een ontspannen manier in contact met bijvoorbeeld lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en/of interseksuele ouderen (LHBTI-ouderen)? Dan bent u van harte welkom bij de Roze Salon!

De Roze Salon vindt plaats op iedere laatste dinsdag van de maand van 14.30 tot 16.30 uur in de Wintertuin in Frankeland. De eerstvolgende bijeenkomsten zijn op 30 augustus (thema: zomerse Roze Salon) en 27 september (thema: regenbooggemeente). Bij binnenkomst kunt u zich melden bij de receptie en wordt u opgevangen door een van onze medewerkers.

De toegang tot de Roze Salon is vrij en vooraf aanmelden is niet nodig. Bezoekers ontvangen gratis koffie, thee en een versnapering. Eventuele extra consumpties zijn voor eigen rekening.

Op de koffie bij ...

Mevrouw J. Vermeulen-Van der Bent

uit Schiewaegh, afdeling Topaas

Door Carien Kemink, redacteur

Vandaag ben ik op de koffie bij mevrouw Vermeulen op afdeling Topaas van Schiewaegh. Omdat het om een 'ouder' iemand gaat, heb ik mijn komst met de medewerkers vooraf besproken en ze zullen zorgen dat mevrouw op de afgesproken tijd tiptop klaar zit.

Verrast

En dat klopt: wanneer ik binnenkom zie ik een vrolijke dame die zin heeft in de nieuwe dag. "U hebt geluk, dat ik op mijn kamer ben," begroet ze me. "Wanneer ik had geweten dat u kwam, had ik even krullen gezet." Nu zijn de bewoners van een verzorgingshuis over het algemeen niet meer 'piep', maar ... een 'oudere' dame? Ik geloof mijn ogen niet.

Deze bewoonster tikte afgelopen april de 100 aan, maar daar ziet ze in de verste verte niet naar uit. "Hallo, ik ben Co. Eigenlijk Jacoba, maar zeg maar Co." We gaan van start, maar niet voordat ze me even waarschuwt om vooral duidelijk te praten. "U denkt misschien dat ik muziek luister, maar dit zijn hoorapparaatjes." Heerlijk, die humor.

Haar jeugd in Katwijk

Co wordt dus een eeuw geleden geboren in Katwijk aan Zee, als derde in de rij van vier meiden. Moeder is 'uiteraard' huisvrouw, vader is kok op de grote vaart; die ziet ze in haar jeugd vrij weinig, maar wannéér hij thuis is, is het feest. Moeder is meestal moeder en vader tegelijk.

Ze heeft fijne herinneringen aan Katwijk, het strand om de hoek, haar kleuterschool (het kippenschooltje, noemde haar moeder het) en de lagere school met vriendinnetje Co: Co & Co dus! Wanneer vader een betrekking aan de wal krijgt als vrachtwagenchauffeur, verhuist het gezin naar het centrum van Rotterdam.

Verhuizing naar Rotterdam

Ook aan Rotterdam heeft Co alleen maar fijne herinneringen. Na de lagere school gaat ze dienen bij diverse gezinnen als dienstmeisje. Dat is gewoon een logische stap in die tijd, zeker meisjes leren niet verder. Ze werkt altijd met plezier, al is het haar droom om te werken in een fabriek, omdat ze dan meer aanspraak heeft met andere meisjes. Het wordt uiteindelijk geen fabriek maar het Sophia Kinderziekenhuis, waar ze werkt als schoonmaakster.

Verliefd, verloofd, getrouwd

Vlak na de oorlog wordt ze tijdens een straatfeest verliefd op haar overbuurjongen Cees, en ze krijgen dik en lang verkering. Wanneer ze in de wandelgangen hoort dat er een huurhuis vrijkomt in de Zwarte Paardenstraat, stapt ze naar de huurbaas en weet ze de vrijgekomen woning te bemachtigen. Voor de huur van maar liefst twee gulden en drieënzestig cent per maand.

Koffie- en plaspauze

Even pauze voor een kopje koffie en ... ze vraagt of ik haar even wil helpen met een sanitaire stop. Dat mag ik uiteraard niet, maar een hele lieve verzorgster helpt haar op de badkamer. Ik hoor mevrouw zuchten: "Wat vreselijk toch hè, de ene dag kun je alles zelf nog en de andere dag moet je overal mee geholpen worden." Nou zit er tussen de 'ene' en de 'andere' dag wel een heeee lange tijd, maar ze beseft wel heel goed dat met het klimmen der jaren een aantal 'normale' handelingen wat lastiger worden. De toilet-pauze duurt vrij lang en ik hoor ineens: "Die mevrouw is zeker al weg?" Maar 'die mevrouw' zit rustig te wachten, want we hebben alle tijd, toch? Wat is vijf minuten op een eeuw?

Toch altijd dankbaar en tevreden

Wanneer ze weer tegenover me zit verzucht ze: "Ik heb het hier toch zo naar mijn zin." En dat is ook wel te merken. Maar even terug naar de Zwarte

Paardenstraat, waar ook alleen maar goede herinneringen liggen. Er wordt getrouwd, Co en Cees krijgen twee meisjes en twee jongens, en oké ... overall is weleens wat en 'ieder huisje heeft zijn kruisje' maar ze mag niet mopperen en dat heeft ze ook nooit gedaan. Haar allergrootste en meest verdrietige 'kruisje' is wel het totaal onverwachte overlijden van haar man Cees, op 58-jarige leeftijd.

Wanneer ze op een ochtend boodschappen gaat doen, geeft Cees aan nog even terug in bed te kruipen. Wanneer ze terugkomt, vindt ze Cees in bed, overleden. Zoveel plannen nog, geen gelegenheid om afscheid te nemen, dit komt keihard aan. Ze is inmiddels 42 jaar alleen, maar dit verdriet zit er nog wel altijd. "Het maakt me van binnen soms onrustig, dat ik mijn maatje niet meer naast me heb om tegen te praten." Een nieuw maatje is ze nooit meer tegengekomen, ze is er ook nooit naar op zoek geweest.

Op naar de 105!

Gelukkig heeft ze vier fijne kinderen en inmiddels ook zes kleinkinderen en een aantal achterkleinkinderen. Hoeveel, dat weet ze niet precies. Ze wordt goed in de gaten gehouden en wordt gezond oud. Wanneer een dochter die in Schiedam woont over Schiewaegh begint, heeft Co daar wel oren naar. Zo gaat ze op 89-jarige leeftijd in Schiedam wonen, in een leuk appartementje waar ze nu nog altijd woont. Geen wonder dat ze iedereen bij naam kent, ze hoort zowat bij het meubilair. Haar benen laten haar tegenwoordig in de steek, dus beweegt ze zich voort in een rolstoel. En natuurlijk ben je dan afhankelijker van zorg, dan wanneer je nog twee gezonde benen hebt. "Ik vind wel dat ik vreselijk oud ben hoor," verzucht ze. Maar wat is oud? De een voelt zich al oud en uitgeblust op zijn veertigste, de ander haalt met gemak de honderd ... en Co wil eigenlijk wel naar de 105, wanneer ze niet verder aftakelt.

Hoog bezoek

Voorlopig eerst maar eens een jaartje genieten van deze mijlpaal, de eeuw. Reden genoeg voor burgemeester Lamers van Schiedam, om haar op 7 april hoogstpersoonlijk te komen feliciteren met haar 100ste verjaardag. Dat maakt niet iedereen mee en zeker niet met als resultaat een vrolijke gezellige

'oma', die nog zoveel zou willen en er nog vol voor gaat. Ook al is ze volgens eigen zeggen de uiterste houdbaarheidsdatum al lang voorbij.

Alleen wanneer ze verder achteruitgaat en nog meer zelfstandigheid zou moeten inleveren, zou dat voor haar een reden zijn die leeftijd van 105 iets bij te stellen naar beneden, voorlopig dan naar 101. Maar ja, wanneer je zó goed verzorgd wordt als hier in Schiewaegh blijft haar conditie top. Mede door de gymnastiek, waaraan ze regelmatig beneden meedoet. Verder natuurlijk de bingo en de muziek, ze is er altijd wel voor te porren. Eten doet ze wel alleen op haar kamer, alle drie de maaltijden: wel zo rustig, vindt ze zelf.

Na anderhalf uur praten is ze best moe, dus ik brei er een eind aan. Ik heb altijd beweerd dat ik geen 100 wil worden omdat die leeftijd inhoudt, dat je inmiddels wel zóveel moet mankeren, dat de kwaliteit van leven veel te wensen overlaat. En dat zal ook ongetwijfeld wel vaak kloppen. Maar bij mevrouw Vermeulen moet ik mijn mening ernstig herzien. Zeg nou zelf, ziet zij eruit als of ze door de tand des tijds is aangetast? Ik geef haar midden 70, 80. Ik gun haar nog vele gezonde jaren en mezelf een superinterview over vijf jaar.

Eten en drinken bij de Frankelandgroep

Bij alle locaties van de Frankelandgroep kunt u genieten van het 'High Five-diner', een exclusief viergangendiner.

High Five-diner

(Twee)maandelijks bieden wij u bij al onze locaties een heerlijk menu van hoge kwaliteit aan. Iedereen is welkom. U dient zich wel van tevoren bij de horeca/keuken van de locatie aan te melden.

Tijdens deze culinaire avonden serveren wij u, onder begeleiding van livemuziek, een smakelijk viergangendiner met een kopje koffie of thee toe. Overige dranken zijn niet bij de prijs inbegrepen.

Hiernaast vindt u een overzicht van de data van de culinaire avonden per locatie. De inloop is vanaf 16.45 uur.

De kosten per persoon voor een High Five-diner bedragen:

- bewoners en broodmaaltijd/warme-maaltijdabonnementhouders: € 15,-
- huurders en overige prijsgereduceerden: € 21,-
- overige bezoekers: € 28,-

Locatie	Data
Frankeland	vrijdag 9 september
	vrijdag 7 oktober
	vrijdag 11 november
	vrijdag 9 december
Harg-Spaland	vrijdag 26 augustus
	vrijdag 21 oktober
	vrijdag 2 december
Jacobs Gasthuis	zaterdag 10 september
	zaterdag 12 november
	zaterdag 10 december
Schiewaegh	zaterdag 1 oktober
	zaterdag 3 december
Vaartland	dinsdag 23 augustus
	dinsdag 18 oktober
	dinsdag 13 december

augustus

amuse

Gravad lax met mosterd/dilledressing

voorgerecht

Gebonden truffelroomsoep met tijm

hoofdgerecht

Kalfssukade met demi-glacesaus met port, knolletjes, romanobonen en aardappelgratin

nagerecht

Frambozencrème taartje met slagroom

september

Amuse

Cappuccino van bospaddenstoelen met truffel

Voorgerecht

Salade van serranoham met peer en hazelnoot.

Hoofdgerecht

Kalfsentrecote met champagnesaus, geroosterde groenten en zoete aardappelfriet

Nagerecht

Karamelbavaroise met karamelroomijs en slagroom

oktober

Amuse

Rookvlees met geitenkaas op gegrilde courgette en amandelen

Voorgerecht

Paprikasoep met rivierkreeftjes, gearneerd met zoete yoghurt en nachochips

Hoofdgerecht

Gegrilde kipspies met rode ui, gemarineerd met citroen en oregano

Nagerecht

Dome Carrot & Citrus

Gezond, lekker en veilig eten

ook tijdens of na een oncologische behandeling

Het Smaakcentrum, gevestigd in Frankeland in Schiedam, biedt oplossingen op maat voor smaakproblemen tijdens of na een oncologische behandeling. De speciaal hiervoor opgeleide gastro-chefs zijn in staat om de smaak van uw maaltijden zo aan te passen, dat u - ondanks uw smaakproblemen door de chemotherapie - weer gezond, lekker en veilig kunt eten.

Meedoen?

Dankzij een donatie van het Nationaal Fonds tegen Kanker is deelname voor de eerste 300 deelnemers helemaal gratis. Er is geen eigen bijdrage.

Voor meer informatie of aanmelden:

<https://frankelandgroep.nl/behandeling-expertise/smaakcentrum> of via telefoonnummer 010 - 426 49 25.

Smulmiddagen

In alle locaties van de Frankelandgroep worden 'Smulmiddagen' georganiseerd. De 'Smulmiddagen' laten zich het best omschrijven als een 'heerlijk tussendoortje in de middag'.

De data van de 'Smulmiddagen' worden op alle locaties ruim van tevoren via posters aangekondigd. Het onderstaande overzicht geeft alvast een idee van wat er iedere maand geserveerd zal worden.

De kosten voor de 'Smulmiddag' bedragen:

- bewoners en broodmaaltijd/warme-maaltijdabonnementhouders: Gratis
- huurders en overige prijsgereduceerden: € 3,90
- overige bezoekers: € 6,70

Hopelijk mogen de locaties u binnenkort verwelkomen!

Maand	Wat valt er te smullen?
Augustus	Tropische middag
September	Mosselen
Oktober	Bittergarnituur met warme en koude hapjes
November	Schwarzwalderkirschtorte met warme amarena kersen

Klachtenfunctionaris/ vertrouwenspersoon

De klachtenfunctionaris/vertrouwenspersoon voor bewoners en cliënten van de Frankelandgroep is mevrouw Els Nauta.

Zij is bereikbaar via de receptie van Frankeland, telefoon 010 - 426 49 25, of per e-mail: e.nauta@frankelandgroep.nl.

Oog op de natuur

De zwarte wegmier

Door Ad Bakker, macrofotograaf

Deze keer vertel ik u wat meer over een insect dat we echt allemaal kennen: de zwarte wegmier. Een zeer succesvolle soort, want hij komt voor in heel Europa, Noord-Afrika, het Midden-Oosten en grote delen van Azië.

Het lijfje van de wegmier is bezet met ragfijne haren. Mieren hebben tasters op hun kop, waarmee ze kunnen horen, proeven, ruiken en voelen. Verder beschikken ze over een paar supersterke kaken waarmee ze voedsel verzamelen, maar ook bijvoorbeeld hun larven kunnen tillen. En ze hebben net als de vlieg facetogen. Aan het borststuk zitten drie paar poten. De vrouwtjes zijn drie tot vijf millimeter groot en de mannetjes iets kleiner, terwijl een koningin maar liefst negen millimeter wordt.

Kolonie

Zwarte wegmieren leven in kolonies, in een nest dat bevolkt wordt door één koningin en heel veel werkers plus een aantal mannetjes. Een kolonie kan uit wel honderdduizend mieren bestaan! Het nest omvat een gangenstelsel van tunnels en kamers, dat tot wel een meter diep in de grond kan zitten. Het is zelfs zo dat ze de fundering van een huis in de loop der jaren kunnen laten verzakken. Een hele prestatie van zo'n klein beestje.

In een van die kamers bevindt zich de koningin met haar eieren. Voor de larven en eitjes is het belangrijk dat de temperatuur gereguleerd wordt, bijvoorbeeld omdat de tegels waar ze onder zitten in de zomer erg heet worden. Dat doen de mieren door de larven en eitjes met de koningin te verplaatsen naar een andere diepere kamer waar de temperatuur aangener is. Wordt het te koud dan wordt alles weer verplaatst. De poppen worden, net als het voedsel, weer in andere kamers opgeslagen. Overigens zijn er ook rustkamers waar de bezige mieren weer even tot rust kunnen komen.

Verkenners

De kolonie kent ook verkenners. Zij zijn altijd op speurtocht naar eten voor de mierenkolonie. Komt een verkenners onverhoopt in huis en vindt hij genoeg kruimels op bijvoorbeeld de keukenvloer of in de keukenkastjes, waar een geopend pak suiker en potten met jam en pindakaas staan, dan

is het hek van de dam. Dan haalt hij al zijn vrienden erbij die dan in colonne de etenswaren komen halen. Dat is natuurlijk een regelrechte ramp, want dit leger, dat uit honderden mieren kan bestaan, verdrijft je niet zomaar uit je huis.

Luizen melken

En vinden ze een plant of struik met luizen, dan gaan ze die 'melken'. Door de luizen met hun antennes aan te raken oftewel te kietelen, produceren de luizen een druppel honingdauw of meeldauw, een zoetige substantie waar deze mieren gek op zijn. Ze ontvoeren zelfs een aantal luizen en bewaren die in aparte gangen in het nest, zodat ze ook in de winter een constante voedselbron hebben. Als de winter voorbij is, brengen de mieren de luizen weer naar de struik of plant waar ze vandaan kwamen.

De voortplanting van deze mieren vindt plaats in juli en augustus. De vruchtbare koninginnen

(dochters van de koningin) en de vruchtbare mannetjes krijgen dan vleugels en vormen zwermen in de lucht. In de lucht worden de vrouwtjes bevrucht. Heel bijzonder is dat het sperma negen jaar werkzaam blijft, de koningin kan er haar hele leven mee toe. De meeste mannetjes gaan dood als ze weer op de grond zijn geland. De koningin trekt met haar kaken de vleugels van haar lichaam. Dan graaft ze een gat waar ze eieren in legt. De larven voedt ze met haar eigen speeksel. Daardoor, en door het graven en het leggen van de eieren, verbrandt ze bijna al haar vetreserves. Uit de bevruchte eitjes komen de vrouwtjes en uit de onbevruchte de mannetjes. Zodra de eerste werkers geboren zijn nemen die het voeden van de larven over van de koningin. Opmerkelijk: de werkers voeden sommige larven met een speciaal brouwsel dat ze produceren. Daarmee zorgen ze ervoor dat het koninginnen worden. De larven die dit brouwsel niet krijgen kunnen dan ook geen koningin worden en zijn onvruchtbaar.

Onze 'Herman de vlaggeraar'

Door Carien Kemink, redacteur Foto's Coen Meeder

Wanneer ik de naam 'Herman de vlaggeraar' noem, gaat er dan bij u een belletje rinkelen? Waarschijnlijk niet hè. Toch is hij op sommige dagen een belangrijke figuur binnen Frankeland. Dat vindt hij zelf overigens helemaal niet hoor. Zijn eerste reactie op mijn verzoek tot een kort interview was dan ook: "Mag ik bedanken voor deze eer?" Hij staat niet zo graag vol in de belangstelling, maar als professioneel journalist weet ik mezelf toch op de koffie te krijgen.

Herman van der Poort is 86 jaar, ras Schiedammer, geboren in het Noletziekenhuis, heeft slechts één keer in zijn leven Schiedam verlaten. Dat was voor wat hij zelf noemt 'het mislukte emigratie-avontuur'. In 1959 vertrekt hij naar Australië, werkt daar als timmerman, maar kan daar toch niet aarden en na zes jaar verhuist hij terug naar Schiedam. Om er de rest van zijn leven te blijven, te trouwen en kinderen en kleinkinderen te krijgen.

Ze wonen op het Bachplein, maar als daar steeds meer verval intreedt, betrekken ze op relatief jonge leeftijd een appartement in de Havenbogen, in 2009. Wanneer zijn vrouw vier jaar later overlijdt, gaat Herman vrijwilligerswerk doen. Hij neemt de taak van de leider van de klaverjasavond/middag over wanneer Hennie van der Gaag hem hierom vraagt. En wanneer zijn broer 'Ton de vlaggeraar' overlijdt, neemt hij, wederom op verzoek, ook die taak op zich.

Nou is vlaggeraar zijn geen dagtaak hoor. Bij bepaalde koninklijke verjaardagen, bij de dodenherdenking (halfstok) en op Bevrijdingsdag meldt Herman zich bij de receptie en vraagt daar de vlag op. Die hijst hij in de vroege ochtend, ná zonsopkomst omhoog en haalt hem 's avonds kort vóór zonsondergang weer omlaag.

Dit laatste uit 'respect' voor de vlag. Echt waar. Als de vlag 's nachts in het donker hangt, dan zie je de driekleur niet meer. Ach ja, protocol hè.

De vlag 'mag' overigens ook bij andere gelegenheden uit hoor, bijvoorbeeld na examen of slagingsfeesten. De ervaring in Frankeland leert echter, dat deze gelegenheden zich niet meer voordoen. Maar het zou mogen, bedoel ik. Het geeft toch altijd een hele feestelijke aanblik.

Zo, nu weet u allemaal wie Herman de vlaggeraar is en hoe hij aan die bijnaam komt. Zonder Herman geen feestje. Ook al blijft Herman zelf liever een beetje op de achtergrond.

My first love

Door een bewoonster van een aanleunwoning van de Frankelandgroep

Ik was net dertien jaar en het was zomervakantie. Regelmatig ging ik naar het zwembad, met vriendinnen of soms alleen. Meestal zag ik wel iemand die ik kende. Zo ook op die dinsdag. Ik was alleen naar het zwembad gegaan, want bij het buitenbad kon je heerlijk op het gras liggen. Ik ontmoette een jongen die met twee vrienden ook een dagje naar het zwembad was gekomen. Hij vroeg of ze bij mij mochten komen zitten.

Een mooie vetkuif

Ik vond het gezellig en al pratend, lachend en af en toe een duik nemend kwamen we de dag door. Ik vond hem een droomman. Hij had donker haar en bruine ogen. Zijn huid was niet heel strak maar een beetje ... ik weet het niet precies te omschrijven. Hij zag er voor mij perfect uit. Hij had een mooie vetkuif, wat toen helemaal geweldig was. Aan het

eind van de dag wilde hij me thuisbrengen dus liepen ze allemaal mee richting mijn huis. De buurt waar zij woonden was precies de andere kant uit van de stad, dus dat was heel lief van hen.

De zoen

Het klikte tussen Freek en mij geweldig en ik dacht, dit gaat nooit meer over ... Op de hoek van mijn straat zei ik dat hij en zijn vrienden nu terug moesten gaan. Freek hield mij vast bij mijn schou- ders en zoende me. Het was een zoen waar geen einde aan kwam en die van mij ook eindeloos door had mogen gaan. We waren er allebei emotioneel van en wilden elkaar eigenlijk niet loslaten. We spraken af voor donderdagmorgen om 11.00 uur, bij een gebouw in het centrum niet zo ver bij mij vandaan. Na het zwaaien liep ik de hoek om en ging ik naar de flat waar ik woonde. Ik had Freek niet

verteld waar ik precies woonde. Toen ik thuiskwam dacht ik er pas aan dat mijn nichtje uit Zeeland bij mij logeerde en die avond hoorde ik dat ze die donderdag weer terug zou gaan naar huis.

Naar de bus

Op donderdagmorgen vroeg mijn moeder of ik misschien mijn nichtje naar de bus zou willen brengen. Ze had een koffer bij zich en het was ook wel zo aardig om haar even weg te brengen. Ik zat nog steeds met mijn hoofd in de wolken en dacht aan Freek en de afspraak. Mijn nichtje had ik in vertrouwen genomen en ze zei dat ik niet met haar mee hoefde te lopen. "Straks mis je je afspraak Laura, dat wil ik niet," zei ze. Maar ik was erg overmoedig en dacht, hij zal toch wel op me wachten? Het voelde zo goed met hem. Ook al hadden we nog niet gebeld met elkaar, of op een andere manier met elkaar gecommuniceerd.

Zoals afgesproken liep ik met mijn nichtje mee naar de bushalte en de bus had vertraging. Zij zei nog: "Laura, ga nu maar," maar dat wilde ik haar niet aandoen, om zo alleen te moeten blijven staan. Op den duur kwam de bus. Ze stapte in en was onderweg naar haar huis. Zo snel ik kon liep ik naar

Freek, waar we afgesproken hadden. Het was al veel te laat geworden. Hij stond er niet meer. Ik ben de hele vakantie iedere dag naar het zwembad gegaan in de hoop hem weer te zien, maar ik heb hem nooit meer gezien. Wat heb ik nog veel aan hem gedacht. Ik wist niet precies waar hij woonde. Wel dat het ergens in de buurt was. Als ik iemand sprak die daar in de buurt woonde vroeg ik altijd of ze hem kenden, maar helaas. Jaren later zag ik hem samen met een vrouw. Ik denk dat hij nog steeds met haar is. Hij zal mij niet meer kennen, denk ik.

Nooit vergeten

We hebben elkaar één hele dag gekend. Vorig jaar heb ik hem opgezocht op Facebook. Er stond ook een foto van hem, van hoe hij er uitzag toen ik hem leerde kennen. Ik heb er lang naar gekeken. Zijn zoen van toen zal ik nooit vergeten. Het is nu 59 jaar geleden. Het was een fout van mij. Helemaal verkeerd ingeschat, iets waar ik mijn hele leven spijt van heb gehad.

Noot van de redactie:

De namen van Laura en Freek zijn gefingeerd. Hun echte namen zijn bekend bij de redactie.

Weer zorgeloos op vakantie

Door Carien Kemink, redacteur Foto's Coen Meeder

De trouwe lezer van ons prachtige magazine zal zich zeker van de afgelopen jaren de 'vakanties' herinneren van een groep bewoners van Vaartland.

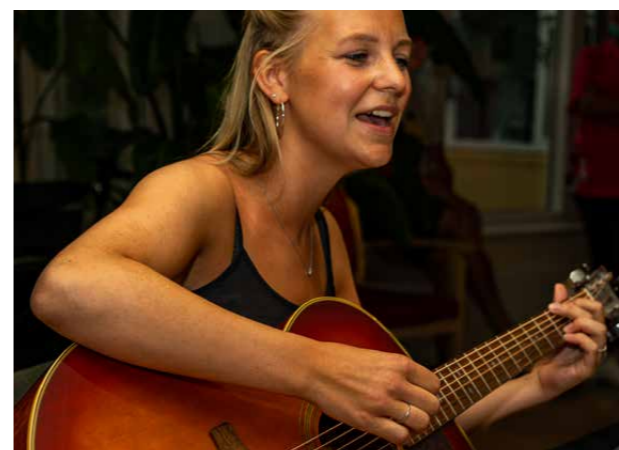
Twee jaar terug en ook vorig jaar werden vijf of zes landen wat dichterbij gehaald. Ieder land werd van voor naar achter en van boven naar onder beproefd, bekeken en beluisterd. Gedurende een hele week werd op allerlei vlakken iets specifiek van het betreffende land voor het voetlicht gehaald: van vlaggen tot hapjes en zelfs tot bepaalde dansjes. Groot voordeel was dat men geen koffer hoefde te pakken en iedereen iedere avond weer in een heerlijk bedje sliep, namelijk hun eigen bed.

Deze traditie vindt ook dit jaar doorgang, niet in de laatste plaats door het enthousiasme van de

bewoners. Dit jaar 'reizen' we naar Bulgarije, Frankrijk, Portugal, Polen en Oostenrijk.

Dat dit hele gebeuren binnen Vaartland plaatsvindt, heeft wel zo zijn voordelen. Was het de afgelopen jaren corona die roet in het eten gooide, wanneer het om echt reizen ging, dit jaar stond echt niemand te trappelen om aan te sluiten in de lange wachtrijen op Schiphol. Want hoe groot de belangstelling binnen Vaartland ook is, het levert geen file op.

Wanneer dit magazine verschijnt zijn de bewoners net terug van hun laatste 'reisje' en de foto's worden nu ontwikkeld. Dus half oktober laten we u graag weer meegenieten van alle landen en plaatsen, die men heeft 'bezoekt'!

Koeien en cake op de zorgboerderij

Door Annelies de Sterke, coördinerend servicemedewerker

Eindelijk konden we weer gezellig met acht bewoners en drie medewerkers van afdeling 5/7 in Frankeland naar zorgboerderij Het Lansingerland in Bergschenhoek.

Wat een ritje van een half uurtje met het busje zou zijn werd iets langer, maar dat mocht de pret niet drukken: we hebben een groot deel van Rotterdam gezien!

Na aankomst zijn we eerst even wat gaan drinken want het was heel warm in de bus. We hadden binnen een tafel die uitzicht had op de koeienstal. Vanachter het raam konden we zó kijken hoe de koeien op stal stonden te eten. Na onze drankjes gingen we richting de koeien.

Eenmaal binnen in de stal kwam ons de bekende koeiengeur tegemoet: sommige bewoners liepen met hun neus dicht geknepen. We kregen uitleg over wat er dagelijks in de stal gebeurt.

We zijn ook bij de kalfjes gaan kijken die één week oud waren. Dat zou je niet zeggen, ze waren al zo groot!

Na heerlijk buiten te hebben gelopen en wat rondgesnuffeld te hebben in het winkeltje was onze lunch klaar. Na te hebben gesmikkeld liepen we nog even door het winkeltje en namen we heerlijk cakebeslag mee voor op de afdelingen, om zelf cake van te bakken.

Voordat we het wisten was het al weer tijd dat het busje ons kwam ophalen voor de terugreis naar Frankeland. Moe maar voldaan kwamen we aan en namen we op de afdeling samen nog wat te drinken om de dag af te sluiten.

Samen eten, leuke ontmoetingen

Door de heer Henny van der Linden, bezoeker van brasserie Vaartland Foto's Coen Meeder

Sinds enige tijd ben ik weduwnaar. Een weduwnaar met weinig kookervaring. Nu wist ik dat de mogelijkheid bestond om in Vaartland een warme maaltijd te nuttigen.

Hierbij moet ik opmerken dat Vaartland voor mij bekend was. Hoewel ik nu in Maassluis woon, heb ik ook ruim 30 jaar in Vlaarding en gewerkt en mij met ouderenbeleid beziggehouden.

Naast het voordeel niet te hoeven koken en kunnen genieten van de voortreffelijke maaltijden heb ik doorgaans aan tafel leuke gesprekken en soms bijzondere ontmoetingen. Onlangs zat ik aan tafel bij de heer Verheul. Wij ontdekten dat wij 62 jaar geleden burens van elkaar zijn geweest. Zo ontmoette ik ook de heer Oostveen, een oud-collega van mij. Ook zit ik regelmatig aan tafel met mevrouw Van Dalen en ook wij zijn burens geweest; het autobedrijf Van Dalen zat bij mij om de hoek.

U ziet, de wereld is klein ... en dineren bij Vaartland maakt mijn wereld weer zoveel groter!

- 3 LETTERS** IGLO EGARD EZELIN GASNOTA
- AAN IRIS ETSER IDIOOT NIEMAND
- ALM JIVE GUNST IEMAND ONTWERP
- ESP KAMP IJSKAP NEKROL OPRIJZEN
- HES NOTA KOMIJN OUDOOM REEBOUT
- OKE OGEN MINST SINGLE
- RAM RAAP PRIMA **9 LETTERS**
- RUW SIER ROSTI STEEDS CAFETARIA
- SET STAD TAROT TRANEN EETRUIMTE
- UFO STRO TEKST ZEEGOD HOOGTEZON
- STUT WAAKS ZIENDE INTENSIEF
- 4 LETTERS** TROL OMRINGEND
- ACCU ~~WATT~~ **6 LETTERS** **7 LETTERS** REIKWIJDTE
- BEHA DOUANE ANTENNE SCHUTTING
- BRAK **5 LETTERS** ETAPPE DIPLOMA WATERZOOI
- DRAB DWARS EXPERT EREPRIJS ZEESCHUIM

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15

		7	○	6			
6		9	2	4		5	7
4			5		3		9
	9			1	6		8
		6	3		9		
	3	1		9	8		2
8	4		7	6			1
	7	5				2	
			2	1			8
						8	4

Winnaars van de puzzels uit de vorige editie van Frankelandgroep Nieuws

Puzzel met als oplossing: hondenbelasting

de heer R. De Backer, Nieuwe Haven 61A, Schiedam
 mevrouw L. Dries, Willem Andriessenlaan 86, Schiedam
 mevrouw J.A.B. Koeiman, appartement 349
 de heer A. van de Veer, Van Dillenburgsingel 56, Vlaardingen

Frankeland / Jacobs Gasthuis
 Harg-Spaland
 Schiewaegh
 Vaartland

Sudoku met als oplossing: 7

de heer C. Jagt, Wijnruitstraat 391, Hoogvliet
 mevrouw M.A. Menke-Mul, Laan van Bol'Es 156, Schiedam
 mevrouw J. van der Most-Christoffels, appartement 323
 mevrouw C.E. Kortekaas, appartement 606

Frankeland / Jacobs Gasthuis
 Harg-Spaland
 Schiewaegh
 Vaartland

Van harte gefeliciteerd. Bij de receptie van uw locatie ligt een waardebon van € 15,00 voor u klaar.

De oplossing(en) van de nieuwe puzzel(s) kunt u tot uiterlijk maandag 5 september inleveren bij de receptie van uw locatie, dan wel mailen naar fgn.redactie@frankelandgroep.nl.

Onder de goede inzenders van één of beide puzzels worden waardebonnen van € 15,00 verloot.

Naam

Adres

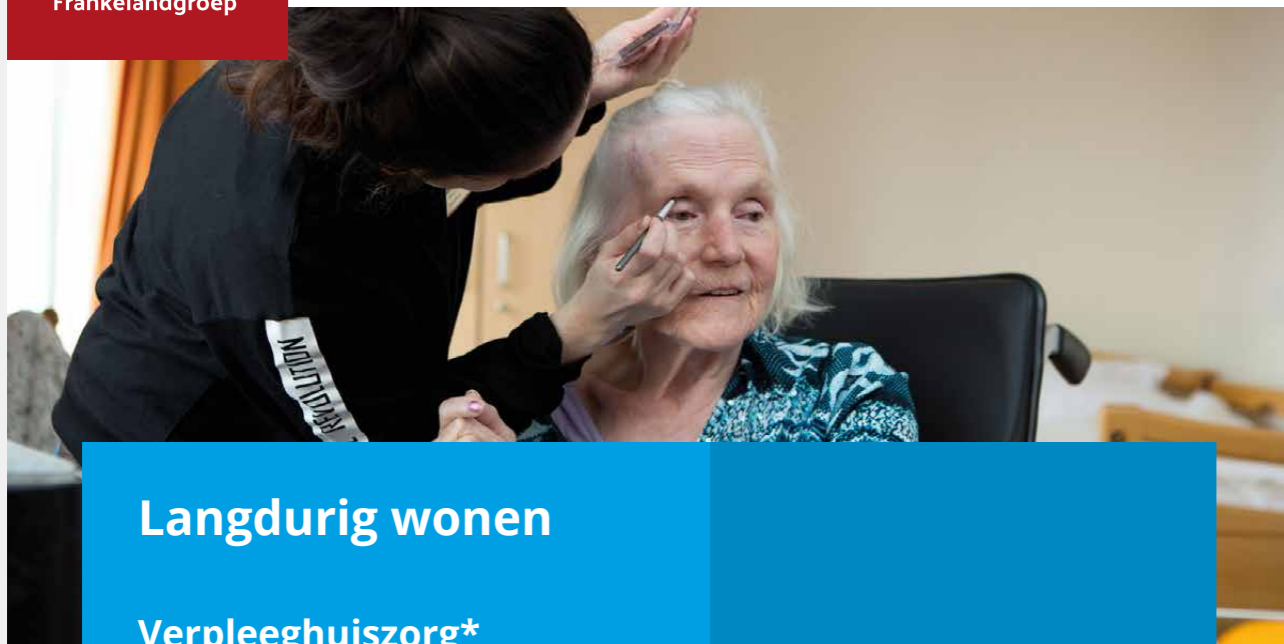
Postcode en woonplaats

Sudoku Puzzel

Intramuraal verblijf

locaties en contactgegevens van de Frankelandgroep

Langdurig wonen

Verpleeghuiszorg*

- Frankeland (waaronder gespecialiseerde Parkinson afdelingen en een Korsakov afdeling)
- Harg-Spaland
- Schiewaegh

Zorgcentrumzorg*

- Harg-Spaland
- Jacobs Gasthuis
- Schiewaegh
- Vaartland

U kunt contact opnemen met
De maatschappelijke dienst

 010 426 49 25

* Echt)paren)appartementen beschikbaar

Tijdelijk verblijf

Kortdurend verblijf

- Frankeland
- Harg-Spaland
- Jacobs Gasthuis
- Schiewaegh
- Vaartland

Revalidatiezorg

- Frankeland

Crisisverblijf

- Frankeland

Palliatieve zorg

- Schiewaegh

U kunt contact opnemen met
De maatschappelijke dienst

 010 426 49 25

Zelfstandig wonende senioren

aanbod en contactgegevens van de Frankelandgroep

Zorg Thuis (wijk)

U woont zelfstandig in Schiedam of Vlaardingen

- Wijkverpleging
- Ondersteuning bij het huishouden
- Casemanagement dementie
- Personenalarmering

U kunt contact opnemen met
Thuiszorg Ouderen
Frankelandgroep

010 426 49 25

Zorg Thuis (huur- en aanleunwoningen)

U woont zelfstandig met Zorg Thuis binnen de (aanpalende) wooncomplexen van de Frankelandgroep

U kunt contact opnemen met de maatschappelijke dienst van

Frankeland voor huurders Liduinahof en Havenbogen
 010 426 49 25

Harg-Spaland voor huurders Groenzicht, Meerzicht, Menuet en Suite
 010 247 55 55

Jacobs Gasthuis voor huurders DrieLanen
 010 246 00 86

Schiewaegh voor huurders Matlinge
 010 409 32 00

Vaartland voor huurders Vaartland
 010 475 91 11

Welzijn en dagbesteding

- Welzijnsactiviteiten
- Diverse ontmoetingscentra
- Vervoersmogelijkheden vanuit/naar de Frankelandgroep locaties (regio NWN)
- Sport- en Recreatieclub

U kunt contact opnemen met
Coördinator welzijn

<ul style="list-style-type: none"> • Vakantiemogelijkheden Rockanje 	Coördinator Rockanje
<ul style="list-style-type: none"> • Vakantiemogelijkheden Spanje 	Coördinator La Sorpresa
<ul style="list-style-type: none"> • Visiteclubs 	Coördinator visiteclubs
<ul style="list-style-type: none"> • Dagbesteding / dagbehandeling 	Coördinator dagbesteding
<ul style="list-style-type: none"> • Roze Salon 	Coördinator Roze Salon
<ul style="list-style-type: none"> • Horeca- en maaltijdvoorzieningen 	De maatschappelijke dienst

010 426 49 25

Behandeling

- Specialist ouderengeneeskunde
- Fysiotherapie, ergotherapie, logopedie en diëtik
- Expertise op het gebied van Parkinson en Korsakov
- Alzheimer Café
- Parkinson Café

U kunt contact opnemen met
De maatschappelijke dienst

010 426 49 25

Tijdelijk verblijf

- Kortdurend verblijf
 - na een ziekenhuisopname
 - vanwege een medische hulpvraag
 - voor ontlasting van mantelzorg
- Revalidatiezorg
- Crisisverblijf
- Palliatieve zorg

U kunt contact opnemen met
De maatschappelijke dienst

010 426 49 25

